ROMÂNIA
JUDEŢUL ALBA
MUNICIPIUL ALBA IULIA
PRIMAR

Anexă la HCL nr. /2023

Direcția de Asistență Socială
din subordinea Consiliului Local al municipiului Alba Iulia

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE pentru perioada 2024-2028

Municipiul Alba Iulia
2023

CUPRINS

I. CONTEXT NAȚIONAL ȘI LOCAL 3
Scopul 5
Obiective şi acţiuni de dezvoltare 5
Principii și valori 6
II ANALIZA CONTEXTULUI DEMOGRAFIC ȘI SOCIO-ECONOMIC 7
Caracteristici teritoriale ale municipiului Alba Iulia 7
Situația socio-economică și culturală 8
Indicatori socio-demografici 11
III. GRUPURI ȚINTĂ AFLATE ÎN SITUAȚII DE VULNERABILITATE/ DEPENDENȚĂ SAU RISC SOCIAL 13
Copii și tineri lipsiți de îngrijire și sprijin parental sau aflați în diverse situații de nevoie 13
Persoanele adulte cu dizabilităţi 23
Persoane vârstnice singure sau dependente 25
Persoane sărace 27
Alte categorii de persoane vulnerabile 29
IV. LOCUIREA – O PROBLEMĂ A GRUPURILOR VULNERABILE 37
V. SERVICIILE SOCIALE EXISTENTE LA NIVEL LOCAL 39
Serviciile sociale aflate în administrarea Direcției de Asistență Socială Alba Iulia 40
Servicii sociale contractate cu furnizori privați 45
Servicii sociale licențiate 47
VI. PROIECTE ȘI INIȚIATIVE DE PROIECTE SOCIALE 54
Proiecte în derulare destinate categoriilor defavorizate la nivel de UAT 54
Propuneri de proiecte cu componentă socială la nivel de UAT 56
Prioritizarea categoriilor de persoane vulnerabile 57
VII. IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA STRATEGIEI 59
VIII. SURSE CARE AU STAT LA BAZA ELABORĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE A MUNICIPIULUI ALBA IULIA, PENTRU PERIOADA 2024-2028 599

I. Context național și local

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale acordate de furnizorii publici şi privaţi la nivelul Municipiului Alba Iulia, pentru perioada 2024-2028 se elaborează în conformitate cu prevederile HG 797/08.11.2017 pentru aprobarea Regulamentelor cadru de organizare și funcționare ale Serviciilor Publice de Asistență Socială și a structurii orientative de personal, în concordanţă cu strategiile naţionale şi judeţene, precum şi cu nevoile locale identificate.

Direcția de Asistență Socială din subordinea Consiliului Local Alba Iulia a emis Dispoziția nr.856/31.08.2023 privind constituirea Grupului consultativ ”Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul municipiului Alba Iulia pentru elaborarea actelor pregătitoare Strategiei. În acest sens, s-au elaborat Metodologia de identificare a persoanelor și familiilor marginalizate social, potențial beneficiari de servicii și beneficii sociale” aprobată prin Hotărârea Consiliului Local nr.93/27.02.2023 și ”Diagnoza socială a Municipiului Alba Iulia”, în perioada august 2022-octombrie 2023. Metodologia este un document tehnic construit pe baza principiul integrării nediscriminatorii a tuturor situațiilor și grupurilor vulnerabile care există la nivelul Municipiului Alba Iulia și răspunde la întrebările cine și câți sunt cei care au nevoie de serviciile sociale, cine și cât de mulți sunt cei care deși fac parte din categoriile persoanelor defavorizate, nu beneficiază de asistență socială, iar Diagnoza socială analizează diferitele categorii sociale și identifică nevoile acestora, creând premisele stabilirii serviciilor sociale de care au nevoie categoriile defavorizate.

Misiunea Strategiei de Dezvoltare a Serviciilor Sociale a Municipiului Alba Iulia este aceea de a crea și implementa un plan de acordare a serviciilor sociale, de o manieră integrată, participativă și interinsituțională, bazat pe problematica socială a grupurilor vulnerabile, în acord cu politica europeană și națională de incluziune socială și combatere a sărăciei, cu strategiile existente la nivelul municipiului dintre care amintim Strategia integrată de dezvoltare urbană a Municipiului Alba Iulia 2021-2030.

La nivel național există o serie de strategii și programe care se adresează grupurilor vulnerabile, persoanelor care au nevoie de protecție, de sprijin social dintre care amintim:

Planul național de redresare și reziliență (PNRR), prin care România urmărește obiectivele generale ale Mecanismului de Redresare și Reziliență (MRR), mecanism creat la nivelul Uniunii Europene (UE) ca instrument financiar temporar pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19. PNRR, elaborat de România și aprobat la nivelul UE, cuprinde un pachet de investiții publice și reforme care trebuie puse în aplicare până în anul 2026 și este structurat pe 6 piloni:

- Tranziția verde;
- Transformarea digitală;
- Creșterea inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii;

- Coeziunea socială și teritorială;
- Sănătate, precum și reziliența economică, socială și instituțională;
- Politici pentru noua generație.

Strategia națională privind incluziunea socială şi reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027, *aprobată prin Hotărârea 440 din 12.04.2022*

Scopul final al strategiei este reducerea ponderii populaţiei aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, până în anul 2027, cu cel puţin 7% faţă de anul 2020;

Strategia se sprijină pe un set de obiective, măsuri şi acţiuni programate pentru următorii 7 ani ce contribuie la consolidarea demersurilor strategice desfăşurate în domeniu în perioada 2015-2020:

- investiţii sociale, intervenţii directe asupra principalelor cauze de transmitere a sărăciei pe mai multe generaţii;
- modernizarea sistemului de protecţie socială;
- îmbunătăţirea capacităţii administrative pentru coordonarea acestor măsuri în acord cu exigenţele europene.

Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului „Copii protejați, România sigură" 2023—2027, aprobată prin HG 969/2023, vizează în principal reducerea inechităților care afectează copiii din grupurile vulnerabile, a sărăciei în rândul copiilor sau creșterea accesului la servicii de asistență medicală primară și de specialitate de calitate pentru toți copiii, concomitent cu îmbunătățirea accesului incluziv la educație.

Strategia națională privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă pentru perioada 2023-2030, aprobată prin HG 1492/2022, își propune prin obiectivele sale ca până în anul 2030, sistemul de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice din România ar trebui să poată asigura accesul tuturor persoanelor vârstnice dependente, din orice localitate și indiferent de venituri, la o formă adecvată de suport, de îngrijire și asistență.

Strategia naţională privind incluziunea socială a persoanelor fără adăpost pentru perioada 2022 - 2027 şi a Planului de acţiune pentru perioada 2022 – 2027, aprobată prin HG nr. 1491/2022, care vizează următoarele rezultate: prevenția, asigurarea intervenției, prevenirea recăderilor post-intervenție;

Strategia naţională privind drepturile persoanelor cu dizabilităţi "O Românie echitabilă" 2022-2027, aprobată prin Hotărârea nr. 490 din 6 aprilie 2022, cu obiectivul general - asigurarea participării depline şi efective a persoanelor cu dizabilităţi, bazată pe libertatea de decizie, în toate domeniile vieţii şi într-un mediu accesibil şi rezilient și 8 domenii prioritare:

- Accesibilitate şi mobilitate;
- Protecţia efectivă a drepturilor persoanelor cu dizabilităţi;

- Ocupare;
- Protecţie socială, inclusiv abilitare/reabilitare;
- Viaţă independentă şi integrare în comunitate, inclusiv accesul la servicii publice;
- Educaţie;
- Sănătate;
- Participare politică şi publică.

Strategia națională privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022—2030, aprobată prin HG nr. 1543/2022 al cărei obiectiv general îl constituie creșterea numărului persoanelor adulte cu dizabilități care reușesc să trăiască independent, beneficiind atât de servicii de sprijin particularizate conform nevoilor individuale cât și de serviciile destinate populației generale, într-o comunitate incluzivă și reziliență.

În elaborarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul municipiului Alba Iulia, ne îndreptăm atenția cu prioritate către grupurile vulnerabile vizate de strategiile naționale precum și spre situația finanțării serviciilor sociale și oportunitatea dezvoltării de noi servicii, realizând recomandări privind direcţiile de dezvoltare ale acestora.

Scopul Strategiei este de a dezvolta un sistem funcțional de servicii care să sprijine persoanele vulnerabile în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenire și combatere a riscului de excluziune socială a acestora, respectiv creșterea calității vieții și promovarea incluziunii sociale.

Realizarea acestui scop necesită mobilizarea unor resurse, responsabilizarea și implicarea principalilor actori locali în domeniul serviciilor sociale, dezvoltarea de parteneriate eficiente, pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterii calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

Obiective şi acţiuni de dezvoltare

- Dezvoltarea şi finanţarea serviciilor destinate prevenirii instituționalizării și suport în tranziția de la servicii de îngrijire rezidențiale la servicii comunitare pentru copii, adulți cu dizabilități, vârstnici;
- Dezvoltarea şi finanţarea unor servicii personalizate care să răspundă nevoilor specifice ale persoanelor vârstnice cu precădere ale persoanelor vârstnice singure sau dependente; Dezvoltarea şi finanţarea serviciilor sociale pentru alte grupuri vulnerabile, după caz: persoane care au fost private de libertate, persoane dependente de consumul de alcool, droguri, substanțe, victime ale violenței domestice, traficului de persoane, persoane fără adăpost, imigranți, etc.

- În România, de-a lungul timpului, parteneriatul dintre autorităţi şi furnizori privaţi de servicii sociale a evoluat spre implicarea reală a autorităţilor în asigurarea sustenabilităţii serviciilor prin cofinanţarea acestora în baza unui acord de parteneriat, prin acordarea de subvenţii în baza unei legi speciale sau prin achiziție de servicii sociale.

La nivelul municipiului Alba Iulia, începând cu anul 2006 și până în prezent au fost acordate servicii sociale atât prin centre aflate în structura organizațională a Direcției de Asistență Socială cât și prin furnizorii privați de servicii în baza contractelor de asociere/parteneriat sau achiziție publică.

Deşi se discută foarte mult de necesitatea schimbării mecanismelor de finanţare a serviciilor sociale pentru a asigura sustenabilitatea acestora pe termen lung, în fapt iniţiativele de contractare a serviciilor către furnizorii privaţi sunt puține datorită unor piedici, cum ar fi numărul insuficient de furnizori privaţi care să acopere nevoile din comunitate sau resursele financiare limitate.

Principii și valori

La baza elaborării Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul Municipiului Alba Iulia au stat următoarele valori şi principii:

a) solidaritatea socială, potrivit căreia întreaga comunitate participă la sprijinirea persoanelor vulnerabile care necesită suport şi măsuri de protecţie socială pentru depăşirea sau limitarea unor situaţii de dificultate, în scopul asigurării incluziunii sociale a acestei categorii de populaţie;

b) universalitatea, potrivit căreia fiecare persoană are dreptul la asistenţă socială, în condiţiile prevăzute de lege;

c) respectarea demnităţii umane, potrivit căreia fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă şi deplină a personalităţii, îi sunt respectate statutul individual şi social şi dreptul la intimitate şi protecţie împotriva oricărui abuz fizic, psihic, intelectual, politic sau economic;

d) abordarea individuală, potrivit căreia măsurile de asistenţă socială trebuie adaptate situaţiei particulare de viaţă a fiecărui individ;

e) parteneriatul, potrivit căruia autorităţile publice centrale şi locale, instituţiile publice şi private, organizaţiile neguvernamentale, instituţiile de cult recunoscute de lege, precum şi membrii comunităţii stabilesc obiective comune, conlucrează şi mobilizează toate resursele necesare pentru asigurarea unor condiţii de viaţă decente şi demne pentru persoanele vulnerabile;

f) participarea beneficiarilor, potrivit căreia beneficiarii participă la formularea şi implementarea politicilor cu impact direct asupra lor, la realizarea programelor individualizate de suport social şi se implică activ în viaţa comunităţii, prin intermediul formelor de asociere sau direct, prin activităţi voluntare desfăşurate în folosul persoanelor vulnerabile;

g) transparenţa, potrivit căreia se asigură creşterea gradului de responsabilitate a administraţiei publice centrale şi locale faţă de cetăţean, precum şi stimularea participării active a beneficiarilor la procesul de luare a deciziilor;

h) nediscriminarea, potrivit căreia persoanele vulnerabile beneficiază de măsuri şi acţiuni de protecţie socială fără restricţie sau preferinţă faţă de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, categorie socială, opinie, sex ori orientare sexuală, vârstă, apartenenţă politică, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenenţă la o categorie defavorizată;

i) eficienţa, potrivit căreia utilizarea resurselor publice are la bază respectarea celui mai bun raport cost-beneficiu;

j) proximitatea, potrivit căreia serviciile sunt organizate cât mai aproape de beneficiar, pentru facilitarea accesului şi menţinerea persoanei cât mai mult posibil în propriul mediu de viaţă;

k) complementaritatea şi abordarea integrată, potrivit cărora, pentru asigurarea întregului potenţial de funcţionare socială a persoanei ca membru deplin al familiei, comunităţii şi societăţii, serviciile sociale trebuie corelate cu toate nevoile beneficiarului şi acordate integrat cu o gamă largă de măsuri şi servicii din domeniul economic, educaţional, de sănătate, cultural etc;

l) concurenţa şi competitivitatea, potrivit cărora furnizorii de servicii sociale publici şi privaţi trebuie să se preocupe permanent de creşterea calităţii serviciilor acordate şi să beneficieze de tratament egal pe piaţa serviciilor sociale;

m) egalitatea de şanse, potrivit căreia beneficiarii, fără niciun fel de discriminare, au acces în mod egal la oportunităţile de împlinire şi dezvoltare personală, dar şi la măsurile şi acţiunile de protecţie socială;

n) confidenţialitatea, potrivit căreia, pentru respectarea vieţii private, beneficiarii au dreptul la păstrarea confidenţialităţii asupra datelor personale şi informaţiilor referitoare la viaţa privată şi situaţia de dificultate în care se află.

II Analiza contextului demografic și socio-economic

Caracteristici teritoriale ale municipiului Alba Iulia

Municipiul Alba Iulia este situat în centrul județului Alba, în vestul Regiunii Centru și în partea central-vestică a României. Este situat în Podişului Transilvaniei, la contactul dintre două mari unități de relief: Munții Apuseni (în vest) și Podișul Târnavelor (în est). Situat la o altitudine medie de 235 m, municipiul Alba Iulia se află într-o zonă de interferenţă a dealurilor ce coboară din Munţii Trascăului cu şesurile din valea cursului mijlociu al râului Mureş. Mai exact, forma majoră de relief ce defineşte municipiul Alba Iulia este aceea de culoar depresionar, diviziunea de relief fiind cunoscută în literatura de specialitate sub numele de Culoarul Depresionar Alba Iulia – Turda. Orașul propriu-zis este așezat pe prima terasă a râului Mureș, care formează spre est un șes lung de 8-10 km și lat de 2-4 km. Partea de vest a orașului este străjuită de înălțimile împădurite ale

Munților Metaliferi cu Vârful Mamut (630 m). Spre est, peste râul Mureș, se disting dealurile argiloase de culoare roșiatică ale podișului ardelean, erodate de râurile Mureș, Sebeș și Secaș. Spre partea de sud se pot observa culmile Munților Sebeșului cu Vârful Șurianu (2245 m) și cu Vârful Pătru (2130 m).

Raportat la sistemul urban din România, conform Legii nr.351/2001, municipiul Alba Iulia este o localitate urbană de rang II, de mărime medie. De asemenea, şi judeţul Alba, cu reşedinţa de judeţ Alba Iulia, este considerat un judeţ de mărime mijlocie, ocupând locul al 16-lea în ierarhia judeţelor la nivel naţional (reprezentând 2,6% din suprafaţa ţării). Sistemul de localităţi al judeţului Alba este format din 11 oraşe, din care 4 municipii (Alba Iulia -reşedinţă de judeţ, Aiud, Blaj şi Sebeş) şi 7 oraşe (Abrud, Câmpeni, Cugir, Ocna Mureş, Zlatna, Teiuş şi Baia de Arieş).

Municipiul Alba Iulia realizează un intens raport de cooperare teritorială şi socioeconomică cu zona AIDA, teritoriu format din 11 unităţi administrativ – teritoriale grupate în jurul reşedinţei de judeţ a două municipii Alba Iulia şi Sebeş, a orașului Teiuş şi a 8 comune: Berghin, Ciugud, Cricău, Galda de Jos, Ighiu, Meteş, Sântimbru şi Vinţu de Jos). Acest teritoriu este cuprins în zona de influenţă a Municipiului Alba Iulia, alături de alte localităţi.

Situația socio-economică și culturală

Situația socio-economică

În prima perioadă de programare financiară de când ţara noastră a devenit membru cu drepturi depline a Uniunii Europene, 2007–2013, judeţul Alba face parte din Regiunea de dezvoltare Centru alături de judeţele Braşov, Covasna, Harghita, Mureş şi Sibiu. Conform celor menționate în Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027 (PDR Centru), Regiunea Centru, se situează din punct de vedere al PIP/locuitor, pe poziția a treia la nivel național, după Regiunea București-Ilfov și Regiunea Vest. Contribuția celor 6 județe la formarea produsului intern brut regional diferă sensibil, fiind în strânsă corelație cu puterea economică și cu cea demografică a acestora. Diferențele apreciabile în ce privește dezvoltarea economică a județelor se reflectă în valorile indicelui de disparitate a produsului intern brut/ locuitor. Două județe din Regiunea Centru – Brașovul și Sibiul – se numără printre cele mai dezvoltate din țară, județul Alba se situează în apropierea mediei naționale.

Raportul privind starea economică, socială și de mediu a Municipiului Alba Iulia pe anul 2022, elaborat la nivelul Primăriei Alba Iulia prezintă informații referitoare la angajatorii și salariații din Municipiul Alba Iulia la data de 09.02.2023. Conform raportului avem următoarea situație:

- Număr angajatori activi (cel puțin 1 salariat activ): 3.802;
- Număr salariați activi: 31.684;
- Număr angajatori cu capital de stat: 277;

-Număr salariați încadrați la angajatori cu capital de stat: 7.568;
- Număr angajatori cu capital privat: 3.525;
-Număr salariați încadrați la angajatori cu capital privat: 24.116.

Se observă că deși sunt 7% angajatori cu capital de stat în Municipiul Alba Iulia aceștia au contracte de muncă pentru aproape ¼ din numărul total de angajați.

Conform datelor furnizate de AJOFM Alba la data de 31.12.2022, numărul total al persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă în Municipiul Alba Iulia era de 421 din care 232 femei. Numărul șomerilor indemnizați era de 177 din care 107 femei. Numărul șomerilor neindemnizați era de 91. După nivelul de instruire situația celor 421 de șomeri se prezintă astfel: 141 persoane sunt absolvente de studii primare, 182 persoane sunt absolvente de studii medii, 98 de persoane au studii superioare.

Din datele comunicate de Casa Județeană de Pensii Alba, numărul total al pensionarilor fără indemnizații prevăzute de legi speciale, a crescut ușor în ultimii trei ani (2020 - 2022), în Municipiul Alba Iulia, de la 16.282 în anul 2020 la 16.422 în anul 2022. Numărul persoanelor cu domiciliul în municipiul Alba Iulia, cu pensie minimă garantată în anul 2022 era de 2019 persoane, reprezentând 12% din totalul pensionarilor fără indemnizații prevăzute de legi speciale de16.422.

Referitor la valoarea câştigul salarial mediu brut înregistrat în judeţul Alba, Direcția Regională de Statistică Alba, a comunicat pentru luna iunie 2023, un câștig de 6128 lei, mai mare cu 38 lei decât cel înregistrat în luna anterioară și cu 678 lei (+12,4%) față de luna iunie 2022. Câştigul salarial mediu net în iunie 2023 a fost de 3949 lei, mai mare cu 16 lei decât în luna anterioară si cu 451 lei (+12,9%) față de luna iunie 2022. Câștigul salarial mediu net înregistrat în judeţul Alba în luna iunie 2023 poziţionează judeţul pe locul 18 la nivel național, în ierarhia judeţelor ordonate descrescător și locul 4 la nivelul Regiunii Centru.

Situația culturală

După ani de restaurare, Cetatea Alba Carolina și-a recăpătat gloria de odinioară și Alba Iulia atrage an de an din ce în ce mai mulți turiști. În interiorul fortăreței bastionare se regăsesc cele mai importante monumente de arhitectură religioasă, civilă ori militară, pe care le enumerăm succint:
- Palatul Princiar (sec. XVI – XVIII) - cea mai mare reședință administrativ-politică din Transilvania.
- Palatul Apor - important monument al arhitecturii Renașterii din Transilvania;
- Catedrala romano-catolică „Sf. Mihail” - cel mai important monument romanic din Transilvania;
- Palatul arhiepiscopal romano-catolic - inițial a fost parte componentă a palatului princiar;
- Biblioteca Batthyaneum şi fosta Mănăstire a Trinitarienilor - deține cea mai importantă colecție de incunabule și carte veche din România;

- Colegiul Academic Bethlen - ridicat în perioada de maximă înflorire urbanistică și culturală din timpul domniei lui Gabriel Bethlen (sec. al XVII-lea);
- Ansamblul „Încoronării” - ultimul monument important ridicat în Cetatea Alba Carolina, pentru Încoronarea Regilor Ferdinand și Maria.

Patrimoniul muzeal este reprezentat, în principal, de colecțiile deținute de Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, dar nu numai. Elementele de patrimoniu muzeal sunt păstrate în trei clădiri istorice:
- edificiul „Babilon” – ridicat între 1851-1853, cu destinaţie de cămin de garnizoană, aici fiind organizat în perioada 1958-1968 sediul definitiv pentru Muzeul Național al Unirii.
- Sala Unirii – ridicată la 1898, fosta cazină militară a devenit simbolul unităţii naţionale prin desfăşurarea în incinta acesteia a ședinței de aprobare pentru Rezoluţia Marii Uniri, la 1 decembrie 1918. Restaurată inițial în deceniul 1958-1968, clădirea a intrat în circuitul de vizitare al Muzeului Național al Unirii Alba Iulia. Pentru aniversarea Centenarului Marii Uniri, Sala Unirii a beneficiat de un proiect de restaurare și reorganizare a spațiilor interioare, în urma căruia au fost valorificate și noi spații expoziționale și meta-expoziționale la subsolul, respectiv în podul mansardat al clădirii.
- fostul Spital Militar – găzduiește MUSEIKON – cel mai nou produs muzeal al Cetății, care cuprinde o spectaculoasă colecție de carte veche și icoane românești din colecțiile Muzeului Național al Unirii Alba Iulia și ale Arhiepiscopiei Ortodoxe Alba Iulia.

Dintre cele 4 palate clasate în lista monumentelor, 3 dintre ele sunt de importanță națională și sunt localizate în cuprinsul fortificației bastionare (Palatul Principilor Ardealului, Palatul Apor și Palatul arhiepiscopal romano-catolic) și au beneficiat de lucrări sau sunt în curs de restaurare și punere în valoare.

Aproximativ jumătate dintre obiectivele de arhitectură clasate în lista monumentelor istorice, de pe raza municipiului Alba Iulia, sunt casele de locuit, în număr de 50 obiective, majoritatea dintre acestea fiind locuințe private și în prezent.

Din punct de vedere al infrastructurii culturale, pentru domeniile: arta spectacolelor, teatru, film, operă, muzee și case memoriale, Municipiul Alba Iulia se prezintă pe o poziție inferioară, în rândul reședințelor de județ din România. Obiectivele culturale din categoriile menționate sunt următoarele:

- Casa de Cultură a Sindicatelor Alba Iulia , Casa de Cultură a Studenților;
- Teatrul de Păpuși Prichindel;
- Muzeul Național al Unirii, Muzeul Principia, Muzeul Museikon;
- Inspire Cinema Alba Iulia;
- Centrul de cultură „Augustin Bena” Alba Iulia;
- Casa memorială „Casa Velican”.

În municipiul Alba Iulia activează organizații și instituții importante, din mediul cultural, artistic, educațional sau de tineret, care printr-o strategie coerentă și optim formulată, pot răspunde nevoilor culturale ale comunității.

Indicatori socio-demografici

Populația cu domiciliul declarat în Alba Iulia la data de 01.07.2022, conform datelor Institutului Național de Statistică este de 74.490 de persoane. Uitându-ne pe datele recensămintelor vedem că, față de recensământul din 2011, avem de-a face cu o creștere de 10.954 persoane, de la 63.536 persoane la 74.490 persoane.

Deși populația Municipiului Alba Iulia, este oarecum stabilă, trebuie să luăm în considerare că tendința din ultimii 20 de ani este de scădere a populației având la bază migrația internațională, scăderea natalității și mortalitatea ridicată.

În anul 2022 în Municipiul Alba Iulia s-a înregistrat un spor negativ, numărul deceselor fiind mai mare decât numărul născuților vii, astfel s-au înregistrat 688 de decese față de 572 de născuți vii.

Cel mai mare pericol pentru următoarele decenii îl reprezintă îmbătrânirea populaţiei. Având în vedere diminuarea populaţiei active, România necesită o viziune realistă asupra dezvoltării economice şi sociale în următoarele decenii.

Creşterea cererii pentru servicii sociale şi medicale sau alte tipuri de servicii pentru vârstnici va fi o consecință a fenomenului îmbătrânirii populației. Condiţiile de locuire ale persoanelor vârstnice, singure, nu corespund, în general, nevoilor şi posibilităţilor financiare ale acestor persoane. Va creşte nevoia de sprijin financiar pentru vârstnici, dar și de servicii specializate adaptate gradului lor de dependență, inclusiv centre rezidențiale pentru îngrijirea acestora.

Contracararea declinului demografic presupune şi o politică proactivă. Se impune ca necesitate sprijinirea tinerelor familii, în special a celor cu copii, prin facilitarea accesului la locuinţe sociale şi dezvoltarea infrastructurii de îngrijire, educaţie şi recreere pentru copii în concordanţă cu nevoile previzionate (modernizarea creşelor, a grădiniţelor, a şcolilor, crearea de noi spaţii, dotarea acestora şi a spaţiilor educaţionale deja existente, crearea unor centre pentru copii unde aceştia să poată participa la diferite activităţi extra-şcolare, sprijinirea copiilor aflați în diverse situații de vulnerabilitate). Deși mai puțin discutat, declinul demografic cu care ne confruntăm în prezent este principala amenințare la adresa dezvoltării durabile a comunităților sub 100.000 de locuitori.

Conform datelor INS- Direcția Regională de Statistică Alba, populația pe grupe de vârstă după domiciliu la data de **01.07.2022** era următoarea:

Vârstă/Grupe de vârstă	Număr persoane
0-6 ani	4.701
7-13 ani	5.250
14-18 ani	3.554
19-35 ani	13.717
36-64 ani	34.474
Peste 65 ani	12.794
Total populație municipiul Alba Iulia	74.490

Tabel Nr. 1 Populația pe grupe de vârstă după domiciliu la data de 01.07.2022.
Sursa: INS- Direcția Regională de Statistică Alba

Populația rezidentă în Municipiul Alba Iulia la data de 1.12.2021, conform ultimelor date disponibile ale INS era de 64.227 din care 30.393 bărbați și 33.834 femei.

Durata medie a vieții în județul Alba înregistrată în anul 2022 este de 74,8 ani. Durata medie de viață reprezintă numărul mediu de ani pe care îi are de trăit un nou născut, dacă ar trăi tot restul vieții în condițiile mortalității pe vârste din perioada de referință. Speranța de viață este denumită durata medie de viață.

Soldul migrației în Municipiul Alba Iulia în anul 2022, ca diferență dintre numărul persoanelor sosite prin schimbarea domiciliului și numărul persoanelor plecate prin schimbarea domiciliului este de 80.

Ultimele date comunicate de către Direcția Regională de Statistică Alba la data de 01.01.2023, referitoare la populația municipiului Alba Iulia după domiciliu, pe grupe de vârstă sunt următoarele:

- populația cu vârsta cuprinsă între 0-4 ani – 3207
- populația cu vârsta cuprinsă între 5-9 ani – 3644
- populația cu vârsta cuprinsă între 10-14 ani – 3836
- populația cu vârsta cuprinsă între 15-19 ani – 3394
- populația cu vârsta cuprinsă între 20-24 ani -2971
- populația cu vârsta cuprinsă între 25-29 ani -3276
- populația cu vârsta cuprinsă între 30-34 ani- 5263
- populația cu vârsta cuprinsă între 35-39 ani-6431
- populația cu vârsta cuprinsă între 40-44 ani -7007
- populația cu vârsta cuprinsă între 45-49 ani-6483
- populația cu vârsta cuprinsă între 50-54 ani-6014
- populația cu vârsta cuprinsă între 55-59 ani-4768
- populația cu vârsta cuprinsă între 60-64 ani-5060
- populația cu vârsta cuprinsă între 65-69 ani -5378
- populația cu vârsta cuprinsă între 70-74 ani-3789

- populația cu vârsta cuprinsă între 75-79 ani-1894
- populația cu vârsta cuprinsă între 80-84 ani-1189
- populația cu vârsta de 85 de ani și peste -843

Total 74447

III. Grupuri țintă aflate în situații de vulnerabilitate/ dependență sau risc social

Definiția oficială a grupului vulnerabil, o găsim în Legea asistenței sociale 292/2011 conform căreia grupul vulnerabil desemnează persoane sau familii care sunt în risc de a-şi pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situaţii de boală, dizabilitate, sărăcie, dependenţă de droguri sau de alcool ori a altor situaţii care conduc la vulnerabilitate economică şi socială. În legislația românească există însă multiple referiri la grupurile vulnerabile, prin definirea unor termeni cum ar fi categorie defavorizată, marginalizare, incluziune, nevoie socială, situație de dificultate.

Situația de vulnerabilitate în care se poate afla o persoană la un moment dat poate fi reprezentată astfel:

a) nu realizează venituri proprii sau veniturile lor ori ale susținătorilor legali nu sunt suficiente pentru asigurarea unui trai decent și mediu sigur de viață;

b) se află în imposibilitatea de a-și asigura activitățile de bază ale vieții zilnice, nu se pot gospodări singure și necesită asistență și îngrijire;

c) nu au locuință și nici posibilitatea de a-și asigura condițiile de locuit pe baza resurselor proprii

Evaluarea nevoilor locale include identificarea problemelor sociale din comunitate, a nevoilor grupurilor vulnerabile, a serviciilor și infrastructurii sociale existente.

Direcția de Asistență Socială Alba Iulia a elaborat Diagnoza socială la nivelul municipiului Alba Iulia pe care se fundamentează prezenta strategie, cu scopul de a genera o imagine cat mai fidelă asupra problemelor cu care se confrunta municipiul nostru din punctul de vedere al asistentei sociale. Au fost analizate diverse tipologii de persoane considerate aparținând unor grupuri vulnerabile.

Copii și tineri lipsiți de îngrijire și sprijin parental sau aflați în diverse situații de nevoie

În luna octombrie 2023, s-a adoptat HG nr. 969/2023 privind aprobarea Strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului „Copii protejați, România sigură” 2023—2027. Obiectivele strategiei vizează în principal reducerea inechităților care afectează copiii din grupurile vulnerabile, a sărăciei în rândul copiilor sau creșterea accesului la servicii de asistență medicală primară și de specialitate de calitate pentru toți copiii, concomitent cu îmbunătățirea accesului incluziv la educație. Noua strategie națională își dorește să contribuie activ la îmbunătățirea situației

copiilor aparținând grupurilor vulnerabile, într-un context în care accentul trebuie pus pe oferirea de servicii sociale în raport cu beneficiile.

➢ *Copii în familii monoparentale*

Rata sărăciei relative este ridicată în rândul copiilor care trăiesc în familii cu 1 sau 2 copii dependenți și în general în gospodării cu copii dependenți, similar și în ceea ce privește rata sărăciei relative în rândul copiilor care trăiesc în familii monoparentale.

Pentru a evidenția nivelul de sărăcie al familiilor cu copii la nivelul municipiului Alba Iulia, am folosit ca indicator statistic numărul mediu lunar de familii beneficiare de alocație pentru susținerea familiei (ASF) aceasta fiind o formă de susținere financiară care se acordă familiilor cu copii care au venituri mici. În anul 2020 la nivelul municipiului Alba un număr mediu de 76 de familii, primeau această formă de sprijin, în anul 2021, 72 de familii, iar în anul 2022, 78 de familii.

La nivelul lunii decembrie 2022, Direcția de Asistență Socială Alba Iulia avea 64 dosare în plată de (ASF) în care erau cuprinși 88 adulți și 144 copii. 40 dintre familiile beneficiare de ASF în luna decembrie 2022 erau familii monoparentale, iar 24 erau familii biparentale.

Un alt indicator al sărăciei este venitul minim garantat. La fel ca în cazul alocației pentru susținerea familiei numărul mediu al dosarelor de venit minim garantat nu a variat foarte mult pe parcursul celor 3 ani. În anul 2020 erau 126 de dosare, iar în anii 2021 și 2022 au beneficiat de venit minim garantat un număr mediu de 120 de familii/persoane singure. În luna decembrie 2022, aveam 114 dosare (VMG) în plată în care erau cuprinși 133 adulți și 101 copii. Din cele 114 dosare, 59 erau persoane singure, 11 erau familii fără copii, 37 erau familii monoparentale și 7 familii biparentale.

Menționăm că cele două tipuri de susținere sunt cumulative, o familie putând beneficia de ambele tipuri de sprijin.

➢ *Copii abandonați/ Copii separați sau în risc de separare de părinți*

În România conform datelor Ministerului Familiei Tineretului și Egalității de Șanse, la finele anului 2022, 42.029 copii se aflau în sistemul de protecție specială, cei mai mulți, la asistenți maternali profesioniști(39,2%).

În județul Alba observăm o pondere mare a copiilor beneficiari ai măsurilor de protecție în sistem rezidențial, respectiv 404 copii din care 390 copii în servicii rezidențiale publice și 14 copii în servicii rezidențiale private, față de 143 de copii la asistenți maternali profesioniști.

La nivelul Municipiul Alba Iulia, datele furnizate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba, arată că în anul 2022 erau 107 copii în sistemul de protecție specială din care 51 copii beneficiari ai unei măsuri de protecție de tip familial, 40 beneficiari ai unei măsuri de protecție de tip rezidențial și 16 copii în plasament la asistent maternal profesionist.

Compartimentul Protecția Copilului din cadrul DAS Alba Iulia a propus luarea unei măsuri

de protecție specială (separare de părinți) în 7 cazuri în anul 2020, 5 în anul 2021 și 15 în anul 2022.

România a înregistrat un progres de-a lungul ultimului deceniu în ceea ce privește scăderea ratei de părăsire a copiilor în unitățile sanitare și mai ales în lupta permanentă pentru a-i reîntoarce în familie sau a-i plasa la familia extinsă, la asistenți maternali, centre de plasament etc. În municipiul Alba Iulia, în ultimii trei ani nu s-a înregistrat niciun caz de abandon în spital în rândul copiilor.

Pentru asigurarea prevenirii separării copilului de părinţii lui, consiliile locale ale municipiilor, oraşelor, comunelor şi sectoarelor municipiului Bucureşti au obligaţia să organizeze, în mod autonom sau prin asociere, servicii de zi, potrivit nevoilor identificate în comunitatea respectivă.

În situaţia în care consiliul local nu identifică resurse financiare şi umane suficiente pentru a organiza serviciile prevăzute la alin. (1), la cererea acestuia, consiliul judeţean va asigura finanţarea necesară înfiinţării acestor servicii. Consiliul local asigură finanţarea cu până la 50% a cheltuielilor de funcţionare a acestor servicii, cota-parte şi cuantumul total al acestor cheltuieli fiind stabilite anual prin hotărâre a consiliului judeţean.

În vederea prevenirii separării copiilor de familiile sărace, și pentru ca minorii să nu mai ajungă rapid în grija statului, Guvernul a aprobat Legea privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie. Scopul legii este reducerea numărului de copii care intră în sistemul de protecție specială a statului, precum și sprijinirea familiilor vulnerabile, pentru a fi evitată separarea acestora de copii, din cauza sărăciei, a șomajului părinților sau a dizabilității copilului.

➢ *Copii cu dizabilități fizice/psihice aflați în familii*

Analizând datele Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba în anii 2020-2022, cu privire la copiii din municipiul Alba Iulia încadrați în grad de handicap observăm o ușoară tendință de creștere a acestora de la un an la altul, cu excepția încadrarii în gradul mediu de handicap. Ponderea cea mai mare se regăsește la copiii încadrați în gradul grav și mediu de handicap.

În anul 2022, din totalul de 387 copii din municipiul Alba Iulia încadrați în grad de handicap, 172 erau încadrați în gradul grav, 96 în gradul mediu, 51 în gradul accentuat și 68 în gradul ușor. În ceea ce privește tipul handicapului, regăsim handicapul de tip somatic în procent de 40%, handicapul psihic 15%, handicapul mintal 14%, handicapul fizic 13%, handicapul asociat 12% iar celelalte în procente mai mici.

➢ *Copii cu părinți care lucrează în străinătate, lăsați în grija terților*

Conform estimărilor Raportului de cercetare „ Evaluarea situației copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate” efectuat de Organizația Salvați Copiii România, în perioada iunie-septembrie 2022, circa 184.000 de copii sunt total lipsiți de îngrijirea directă a părinților, având fie ambii părinți, fie părintele unic susținător al familiei plecat la muncă în străinătate. Se

precizează că, comportamentele de risc, în special consumul de substanțe și conflictele din grupul de egali sunt semnificativ mai ridicate în cazul copiilor care au experimentat migrația părinților în ultimul an. În cazul acestora, probabilitatea de a consuma alcool este de 5 ori mai mare, probabilitatea de a fuma este dublă iar cea de a avea conflicte frecvente cu alți copii de 6 ori mai mare.

Recomandările studiului sunt următoarele:

-de armonizare a datelor statistice cu privire la copiii cu părinții plecați la muncă în străinătate colectate de serviciile de asistență socială și de școli;

-de întărire a cooperării inter-instituționale dintre serviciile de asistență socială și școli pentru asigurarea de servicii de suport pentru copiii cu părinții plecați la muncă în străinătate, în special pentru copiii total lipsiți de îngrijirea directă a părinților;

-de întărire a capacității locale de a oferi servicii de asistență socială prin asigurarea de resurse umane și instruirea lor;

-de întărire a capacității rețelei de consilieri școlari;

-de continuare a programelor cu finanțare europeană destinate copiilor cu părinții plecați la muncă în străinătate, care să includă pe lângă măsuri de suport educațional și măsuri psiho-sociale care să răspundă comportamentelor de risc;

- de promovare a disciplinei opționale de Educație pentru sănătate, în mod special în unitățile de învățământ din comunități vulnerabile cu migrație intensă, pentru a asigura o participare cât mai largă a copiilor cu comportamente de risc (consum de alcool, substanțe interzise, fumat etc.)

În evidența Direcției de Asistență Socială Alba Iulia la finele anului 2022 se înregistrau 127 de cazuri de copii cu părinți plecați la muncă în străinătate, față de anul 2020 când se înregistrau 290. Pentru anul școlar 2022-2023, în urma verificării de către Compartimentul Protecția Copilului a datelor transmise de către toate unitățile școlare de pe raza municipiului Alba Iulia cu privire la situația copiilor cu unul sau ambii părinți plecați la muncă în străinătate, statistica se prezintă astfel:

-cu ambii părinți plecați -11

-cu un singur părinte plecat- 110

-cu părintele unic susținător al familiei plecat -6

- copii în situații de risc- 0

➢ *Copii care au abandonat școala*

Nivelul de școlarizare este un factor important care influențează probabilitatea unei persoane de a se află în risc de sărăcie sau excluziune socială.

La sfârșitul lunii mai 2023, Eurostat a publicat datele statistice privind abandonul școlar în Uniunea Europeană pentru anul 2022. Potrivit datelor, România este în fruntea clasamentului având cea mai mare rată de abandon școlar din UE.

În Raportul privind Starea învățământului preuniversitar din România 2021– 2022 al Ministerului Educației, rata abandonului școlar (indicator calculat pe baza metodei „intrare-ieșire”) pentru învățământul primar și gimnazial, în anul 2020/2021, a fost de 1,2% (procent ce reprezintă în cifre absolute 18,4 mii de elevi). Diferența dintre valorile indicatorului pe medii este de 0,9 puncte procentuale în favoarea mediului urban.

Reînființarea învățământului profesional în 2014/2015 a determinat scăderea treptată a ratei abandonului școlar la liceu, până la valoarea de 1,6% (9768 de elevi) la finalul anului școlar 2020/2021.

Efectivele de elevi cu domiciliul/reședința în municipiul Alba Iulia după nivelul de școlarizare sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nivel de școlarizare	**An școlar 2019-2020**	**An școlar 2020-2021**	**An școlar 2021-2022**
Nivel preșcolar	2298	2288	2371
Nivel primar	3604	3490	3612
Nivel gimnazial	2835	2849	2970
Nivel liceal	3485	3477	3338
Nivel profesional	554	632	638
Nivel postliceal	557	518	497

Tabel Nr. 2 Efectivele de elevi cu domiciliul/reședința în municipiul Alba Iulia după nivelul de școlarizare. Sursa: ISJ Alba

Analizând datele transmise de Inspectoratul Școlar Județean Alba cu privire la abandonul școlar, situația copiilor cu cerințe educaționale speciale, acordarea de burse sociale, frecventarea cursurilor remediale, observăm o scădere a abandonului școlar și o creștere semnificativă a burselor sociale acordate.

În anul școlar 2021-2022 față de anul școlar 2019-2020, rata abandonului școlar a scăzut cu 50%, fiind acordate 870 de burse sociale față de 246 în anul școlar 2019-2020. Având în vedere faptul că pentru anul școlar 2021-2022, Consiliul Local a aprobat un număr de 892 de burse sociale, iar în anii anteriori au fost aprobate burse sociale pentru toți solicitanții care se încadrează în criterii (nu au fost limitate numeric), creșterea numărului de burse sociale acordate, poate fi explicată prin încadrarea unui număr mai mare de persoane în condițiile de acordare, posibil datorită modificării salariului minim pe economie.

Putem afirma că acordarea burselor sociale unui număr mai mare de copii, subvenționarea transportului sau programele guvernamentale de acordare a unei mese calde sunt măsuri esențiale pentru prevenirea și combaterea fenomenului de abandon școlar.

În tabelul de mai jos prezentăm numărul beneficiarilor burselor sociale din municipiul Alba Iulia, a cazurilor de abandon școlar, a elevilor cu cerințe educaționale speciale(CES) integrați în învățământul de masă, a cazurilor de violență raportate de școli, a persoanelor înscrise și a celor care au abandonat programul „A doua șansă”.

Indicatori	**An școlar 2019-2020**	**An școlar 2020-2021**	**An școlar 2021-2022**
Abandon școlar	16	18	8
Elevi cu CES integrați în învățământul de masă, în școli speciale/centre de educație incluzivă	246	259	265
Copii beneficiari ai burselor sociale	188	269	870
Numărul cazurilor de violență în școli	5	3	3
Numărul persoanelor înscrise în programul „ A doua șansă”	130	126	157
Numărul persoanelor care au abandonat programul „ A doua șansă”	9	11	6

Tabel Nr. 3 Numărul beneficiarilor burselor sociale din municipiul Alba Iulia, a cazurilor de abandon școlar, a elevilor cu cerințe educaționale speciale(CES) integrați în învățământul de masă, a cazurilor de violență raportate de școli, a persoanelor înscrise și a celor care au abandonat programul „A doua șansă”.

În ceea ce privește programul „A doua șansă”, din numărul participanților înscriși la cursuri, sunt puțini cei care abandonează programul. Acest program se adresează adolescenților, tinerilor și adulților, proveniți din medii sociale diverse, care nu au urmat sau nu au finalizat învățământul primar și gimnazial. Programul oferă acestor persoane posibilitatea continuării și finalizării învățământului obligatoriu fără a fi nevoite să-și întrerupă eventualele activități profesionale sau familiale în care sunt angrenate. În anul 2022, 157 de persoane din municipiul Alba Iulia au frecventat acest program și doar 6 au abandonat.

➢ *Copii victime ale violenței domestice*

Datele oficiale privind violența domestică asupra copilului sunt extrem de puține, iar cele care există nu pot cuprinde amploarea fenomenului întrucât cele mai multe cazuri nu ajung în atenția poliției sau a instanțelor judecătorești.

Violenţa domestică este un fenomen care necesită atât o abordare interinstituţională, dar şi implicarea comunităţii şi a societăţii civile. Pentru furnizarea unor servicii sociale eficiente în acest domeniu, autoritățile locale trebuie să colaboreze cu structurile teritoriale ale Ministerului Muncii și Justiției Sociale, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerului Educației Naționale, cu Serviciul de Probațiune din cadrul

tribunalelor și cu organizațiile nonguvernamentale care desfășoară activități specializate în domeniu.

Din datele statistice privind minorii și violența domestică la nivel național ale Ministerului Public publicate înRaportul de activitate pe anul 2022 prezentăm următoarele:

Copii victime ale părinţilor: 296, din care 226 minori:

- 31 victime ale omorului (22 decedați), din care 14 minori (11 decedați);
- 102 victime ale lovirilor sau altor violențe, din care 65 minori;
- 1 victimă ale vătămării corporale și vătămării corporale din culpă, din care 1 minor;
- 36 victime ale infracțiunilor de rele tratamente aplicate minorilor;
- 45 victime ale violului, din care 37 minori;
- 259 victime ale abandonului de familie, din care 225 minori;
- 2 victime ale nerespectării măsurilor privind încredințarea minorilor.

Fraţi şi surori victime:134 victime, din care 21 minori:

- 30 victime ale omorului (10 decedate);
- 78 victime ale lovirilor sau altor violenţe;
- 3 victime ale vătămării corporale şi vătămării corporale din culpă;
- 4 victime ale violului, din care 3 minore.

La nivelul Municipiului Alba Iulia, din datele comunicate de Poliția municipiului constatăm o creștere a numărului de copii victime ale violenței domestice de la 43 de cazuri în anul 2020, la 55 în anul 2022.

➢ *Copii consumatori de droguri sau substanțe noi cu proprietăți psihoactive*

Un aspect îngrijorător de care trebuie să ținem seama pe viitor îl reprezintă adicția de substanțe în rândul copiilor.

Spitalul Județean de Urgență Alba raportează apariția în anul 2022 a unui caz de adicție de substanțe la grupa de vârstă 7-13 ani, iar la grupa de vârstă 14-18 ani avem o creștere semnificativă, de la un caz în anii 2020 și 2021 la 8 cazuri în anul 2022. Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Alba raportează un caz de consumator de droguri în rândul minorilor.

Raportul Național privind situația drogurilor în anul 2022, elaborat de Agenția Națională Antidrog cu referire la situația din 2022, supune atenției publice creșterea alarmantă în rândul populației generale dar și a celei tinere a consumului de substanțe psihoactive. Cele mai mari rate ale consumului se observă la categoria 15-35 de ani, adolescența reprezentând perioada cu vulnerabilitatea cea mai mare la inițierea consumului de droguri, cea mai mică vârstă de debut pentru consumul de noi substanțe psihoactive fiind 12 ani.

➢ *Mame minore*

În anul 2022, Salvați Copiii România, publică date statistice cu privire la mamele minore, 45% din nașterile înregistrate în rândul fetelor cu vârste mai mici de 15 ani în Uniunea Europeană provin din România. În anul 2021, 687 fete cu vârsta sub 15 ani au devenit mame. În 21% din aceste cazuri vârsta tatălui este cuprinsă între 20 și 44 de ani, 15811 fete cu vârsta între 15-19 ani au născut în anul 2021.

Date relevante pentru analiza situației mamelor și gravidelor sub 18 ani din România:

- una din 10 mame sau gravide minore nu au fost niciodată la școală;
- majoritatea familiilor din care provin mamele minore sunt sărace ale căror venituri se bazează pe ajutoarele de la stat;
- majoritatea minorelor însărcinate au abandonat școala în timpul sarcinii.

La nivelul Municipiului Alba Iulia, în anul 2022, conform datelor Spitalului Județean de Urgență Alba s-a înregistrat un caz de mamă minoră față de 3 cazuri în anul 2021.

➢ *Copii care au săvârşit fapte penale, care nu răspund penal*

Minorul cu vârsta de până la 14 ani nu răspunde penal pentru faptele sale, cu privire la acesta vor fi luate măsuri de protecţie specială (plasament, supraveghere specializată).

Minorul care are vârsta între 14 şi 16 ani răspunde penal numai dacă se dovedeşte că a săvârşit fapta cu discernământ.

Infracțiunile cel mai des săvârșite de minori sunt:

-Lovirea sau alte violenţe – situaţia în care o persoană produce suferinţe altei persoane, prin diferite moduri, precum: îmbrâncire, împingere, trântire sau folosirea unor obiecte dure, iar rănile produse necesită pentru vindecare maxim 90 de zile de îngrijiri medicale;

- Vătămarea corporală - situaţia în care persoana asupra căreia s-a folosit forţa a suferit leziuni vindecabile în mai mult de 90 de zile sau a rămas cu probleme grave de sănătate, uneori pentru toată viaţa, din cauza rănilor suferite (ex. o infirmitate, pierderea unui organ sau simţ etc.);

-Încăierarea – confruntarea, scandalul, bătaia, între mai multe persoane. Nu este pedepsit cel care a încercat să-i despartă pe alţii sau a fost prins în încăierare împotriva voinţei sale.

-Furtul – fapta unei persoane de a lua un bun de orice fel, care nu este al său, de la o altă persoană , fără ca aceasta să îi dea voie. Fapta e considerată mai gravă dacă s-a săvârşit într-un mijloc de transport în comun, pe timpul nopţii, de către o persoană înarmată, mascată sau deghizată, prin efracţie sau violare de domiciliu. Se consideră furt şi sustragerea unui vehicul al altuia (ex. bicicletă), în scopul de a-l folosi pe nedrept, dar şi folosirea fără drept a telefonului altei persoane, consumându-i astfel creditul.

-Tâlhăria – folosirea de către o persoană a violenţei sau ameninţărilor împotriva altei persoane, pentru a putea fura un lucru de la aceasta sau pentru a păstra lucrul furat;

-Distrugerea – degradarea, deteriorarea sau aducerea în stare de neîntrebuinţare a unui bun al altei persoane, ori împiedicarea salvării de la deteriorare a unui astfel de bun. Fapta este mai gravă dacă s-a produs prin incendiere, explozie sau dacă a pus în pericol alte bunuri sau persoane, chiar dacă bunul distrus aparţinea autorului.

-Şantajul – fapta aceluia care, în scopul de a obţine un folos, obligă o altă persoană, prin violenţă sau ameninţare, să dea, să facă, să nu facă sau să sufere ceva (ex. autorul ameninţă victima că, dacă nu îi dă bani, va posta pe internet fotografii compromiţătoare ale acesteia);

-Ameninţarea – fapta prin care o persoană ameninţă o altă persoană cu săvârşirea unei infracţiuni sau a unei fapte păgubitoare îndreptate împotriva ei sau a altei persoane, dacă aceasta îi produce o stare de temere, de îngrijorare;

-Hărţuirea – situaţia în care cineva, în mod repetat, urmăreşte fără drept sau fără un interes justificat prin lege, o persoană, îi supraveghează locuinţa, locul de muncă sau alte locuri pe care le frecventează, dă apeluri telefonice repetate, trimite mesaje, e-mailuri sau scrisori care, prin frecvenţă sau conţinut, dau persoanei o stare de teamă.

Situația la nivelul Municipiului Alba Iulia cu privire la minorii care au săvârșit fapte penale, dar nu răspund penal este următoarea:

Număr minori	**Categorie infracțiuni**	**2020**	**2021**	**2022**
minori cu vârsta de până la 14 ani care au săvârșit infracțiuni	infracțiuni contra persoanei, infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni contra siguranței publice, infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea	9	5	8
minori cu vârsta cuprinsă între 14-16 ani care au săvârșit infracțiuni	infracțiuni contra persoanei, infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni contra siguranței publice, infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea	8	13	12

Tabel Nr. 4 Situația la nivelul Municipiului Alba Iulia cu privire la minorii care au săvârșit fapte penale
Sursa: Poliția Municipiului Alba Iulia

În perioada 2020-2022, 27 de minori care au săvârșit infracțiuni s-au aflat în supravegherea Serviciului de Probațiune Alba. Printre infracțiunile săvârșite de minorii cu domiciliul/reședința pe raza municipiului Alba Iulia se numără: conducerea fără permis, furt, distrugere, șantaj, pornografie infantilă, tăinuire și act sexual cu un minor.

Minori 2020				**6**
Sancțiune	Stagiu de formare civică	Supraveghere	Consemn sfârșit de săptămână	Asistare zilnică
	0	1	0	5

Tip infracțiune	Conducere fără permis	Furt	Distrugere	-
	1	4	1	-
Minori 2021				**16**
Sancțiune	Stagiu de formare civică	Supraveghere	Consemn sfârșit de săptămână	13
Tip infracțiune	Pornografie infantilă	Tăinuire	Șantaj	furt
	1	2	0	10
			Minori 2022	**5**
Sancțiune	Stagiu de formare civică	Supraveghere	Consemn sfârșit de săptămână	Asistare zilnică
	0	0	0	5
Tip infracțiune	Furt	Act sexual cu un minor	-	-
	4	1	-	-

Tabel Nr. 5 Infracțiunile săvârșite de minorii cu domiciliul/reședința pe raza municipiului Alba Iulia

➢ *Tineri care au părăsit sistemul de protecție*

În vederea unei mai bune integrări în comunitate a tinerilor care au părăsit sistemul de protecție, statul a adoptat unele măsuri de protecție specială cu scopul de a-i sprijini în vederea asumării unei vieți independente.

La cererea tânărului, exprimată după dobândirea capacităţii depline de exerciţiu, dacă îşi continuă studiile, o singură dată în fiecare formă de învăţământ de zi, protecţia specială se acordă, în condiţiile legii, pe toată durata continuării studiilor, dar fără a se depăşi vârsta de 26 de ani.

Tânărul care a dobândit capacitate deplină de exerciţiu şi a beneficiat de o măsură de protecţie specială, dar care nu îşi continuă studiile şi nu are posibilitatea revenirii în propria familie, fiind confruntat cu riscul excluderii sociale, beneficiază, la cerere, pe o perioadă de până la 2 ani, de protecţie specială, în scopul facilitării integrării sale sociale. Acest drept se pierde în cazul în care se face dovada că tânărului i s-a oferit un loc de muncă şi/sau locuinţă cel puţin de două ori, iar acesta le-a refuzat ori le-a pierdut din motive imputabile lui.

Tinerii au dreptul, la ieşirea din sistemul de protecţie specială, la o indemnizaţie care se acordă o singură dată, al cărei cuantum reprezintă de trei ori valoarea salariului de bază minim brut pe ţară garantat în plată, stabilit potrivit legii.

Tinerii care au beneficiat de o măsură de protecţie specială pot opta pentru continuarea măsurii de protecţie specială sau pentru primirea unei indemnizații lunare în valoare de 4,8 ISR până la vârsta de 26 de ani, dacă fac dovada că urmează o formă de învăţământ la zi sau au un loc de muncă.

Direcțiile de asistență socială (DAS) din subordinea consiliilor locale ale municipiilor și orașelor și compartimentele de asistență socială organizate la nivelul comunelor pot furniza diverse servicii sociale pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție: servicii de consiliere și informare, servicii de inserţie/reinserţie socială, centre multifuncţionale care asigură condiţii de locuit și de

gospodărire pe perioadă determinată pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecţie a copilului, cantine sociale la care și acest grup vulnerabil poate avea acces. Dreptul la o locuință socială este prevăzut de Legea locuinței. Responsabilitatea pentru asigurarea fondului de locuințe sociale și repartizarea acestora revine consiliilor locale. În ceea ce privește obținerea unei locuințe se consideră că fondul de locuințe sociale este insuficient pentru a acoperi nevoia. Problema locuirii este cea mai importantă, iar aceasta cuplată și cu locurile de muncă cu salarii mici, au ca efect menținerea tinerilor care au ieșit din sistemul de protecție într-o situație de vulnerabilitate. Dreptul la locuire poate fi asigurat și prin crearea unor locuințe de tranzit (de exemplu, apartamente sau case de tip familial etc.) accesibile pentru o perioadă determinată de timp, care să permită tinerilor, inclusiv a celor cu încadrare în grad de handicap, o adaptare mai ușoară la viața independentă. Programele de internship remunerate care permit tânărului să experimenteze un loc de muncă, însă fără a avea neapărat responsabilitățile unui angajat, ci ale unui ucenic, sunt percepute a fi foarte eficiente dacă sunt aplicate încă din sistemul de protecție

Persoanele adulte cu dizabilităţi

Persoanele care au dizabilități sunt mult mai expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială comparativ cu persoanele care nu aparțin acestei categorii vulnerabile. Excluziunea socială resimțită de către persoanele cu dizabilități nu apare doar în sistemul educațional, ci inclusiv pe piața muncii.

La 31 decembrie 2022, numărul total de persoane cu dizabilităţi comunicat Autorităţii Naţionale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilităţi din cadrul Ministerului Muncii şi Solidarității Sociale, prin Direcţiile Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului judeţene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, a fost de 875.594 persoane**.** Dintre acestea, 98,12% (859.176 persoane) se află în îngrijirea familiilor şi/sau trăiesc independent (neinstituţionalizate) şi 1,88 % (16.418 persoane) se află în instituţiile publice rezidenţiale de asistenţă socială pentru persoanele adulte cu dizabilităţi (instituţionalizate). Numărul persoanelor cu handicap grav reprezintă 42,21% din total.

Conform datelor publicate de ANPDC la 31.12.2022, erau 93.007 persoane cu dizabilități în regiunea Centru.

În Municipiul Alba Iulia conform datelor DGASPC Alba în perioada 2020-2021 s-a înregistrat o ușoară descreștere a numărului total de persoane încadrate în grad de handicap de la 2965 persoane în anul 2020 la 2881 persoane în anul 2022, însă se observă o creștere a numărului de cazuri încadrate în gradul grav de handicap.

Beneficiile sociale acordate persoanelor adulte cu handicap grav sunt:

- indemnizaţie lunară, indiferent de venituri, reprezentând 70% din ISR (începând cu 01.03.2022);
- buget personal complementar lunar, indiferent de venituri, reprezentând 30% din ISR

(începând cu 01.03.2022);

- indemnizaţie de însotitor sau angajare asistent personal (pentru persoanele încadrate cu deficiență „grav – cu asistent personal”);
- gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet la tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial, pentru 24 călătorii pe an calendaristic sau decont carburant în cuantum de 1500 lei;
- gratuitate pe toate liniile cu transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafaţă;
- decont abonament lunar metrou cu număr nelimitat călătorii.

Beneficii sociale se acordă și persoanelor cu handicap accentuat și mediu în cuantumuri mai reduse.

Persoanele cu dizabilități beneficiază și de diverse facilități dintre care amintim:

- bilete de tratament balnear gratuit
- facilități de transport (gratuitate la mijloacele de transport în comun de suprafață, decont metrou, bilete de călătorie interurbană) pentru însoțitorii adulților cu handicap auditiv și mintal accentuat, în prezența acestora, pe baza anchetei sociale; pentru asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav și pentru asistenții personali profesioniști ai persoanelor cu handicap grav sau accentuat
- decontarea carburantului necesar deplasării cu autoturismul
- reducerea vârstei standard de pensionare, pentru persoanele aflate în câmpul muncii
- dispozitive medicale, tehnologii asistive
- credit cu dobândă suportată din bugetul de stat pentru achiziționarea unei mașini sau adaptarea locuinței în funcție de nevoi
- facilități fiscale:

- scutirea de la plata impozitului/taxei pe clădiri
- scutirea de la plata impozitului/taxei pe teren
- scutirea de la plata impozitului pe mijloacele de transport facilități de locuire:
- acordarea unei camere de locuit, suplimentar faţă de normele minimale de locuit prevăzute de lege, pe baza contractelor de închiriere pentru locuinţele care aparţin domeniului public;
- scutirea de la plata chiriei pentru suprafeţele locative cu destinaţie de locuinţe deţinute de stat sau de unităţile administrativ-teritoriale ale acestuia şi care sunt în folosinţa acestor persoane- de această facilitate beneficiază și adultul cu handicap accentuat

Beneficiază de aceste facilități şi familia sau reprezentantul legal pe perioada în care are în îngrijire un copil ori un adult cu handicap grav.

Persoanele adulte cu handicap pot beneficia de servicii sociale acordate: la domiciliu, în comunitate, în centre de zi şi centre rezidenţiale, publice sau private.

Persoane vârstnice singure sau dependente

Indicele de îmbătrânire demografică estimează că ponderea populaţiei cu vârsta mai mare sau egală cu 65 de ani va atinge 30%, până în anul 2060. În paralel, creşterea speranţei de viaţă a determinat creşterea numărului şi ponderii populaţiei vârstnice (de 65 ani şi peste). Oamenii trecuți de vârsta de 65 de ani trăiesc mai mulți ani din viață cu o boală cronică sau cu o dizabilitate. Deși numai 46 % dintre românii cu vârsta peste 65 de ani declară că au una sau mai multe boli cronice, majoritatea pot să trăiască în continuare în mod independent.

Datele statistice reflectă un fenomen de îmbătrânire demografică accentuată existând posibilitatea de a exercita o presiune puternică asupra bugetelor aferente pensiilor, serviciilor medicale şi serviciilor de îngrijire de lungă durată. Aceste provocări sunt accentuate de migrația semnificativă a populației active care contribuie totodată la creșterea procentului de persoane de 65 de ani şi peste care riscă să rămână fără ajutorul familiei.

Accesul la instituțiile rezidențiale este limitat de capacitatea redusă de plată, astfel vârstnicii sunt tot mai expuși riscului de sărăcie și excluziune socială. Având în vedere fenomenul continuu al îmbătrânirii populației, dezvoltarea sistemelor de sănătate, de îngrijire pe termen lung și de protecție socială care pot răspunde nevoilor unei populații îmbătrânite este recunoscută din ce în ce mai mult la nivel mondial ca fiind o prioritate.

Principala prioritate a României menționată în Strategia națională privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă pentru perioada 2023-2030 este dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu și a serviciilor de îngrijire de zi la nivel comunitar și creșterea rezilienței serviciilor rezidențiale publice. Îngrijirea de lungă durată se poate asigura la domiciliu, în centre rezidenţiale, în centre de zi, la domiciliul persoanei care acordă serviciul şi în comunitate.

În cadrul PNRR, Pilonul V Sănătate, Reziliență economică, socială și instituțională, este prevăzută reforma îngrijirii de lungă durată pentru persoanele vârstnice și promovarea îmbătrânirii active, precum și investiția în înființarea unui număr de 71 de centre de zi de asistență și îngrijire pentru persoanele vârstnice dependente, cu echipe mobile de îngrijire la domiciliu.

În Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027, aprobată prin *Hotărârea Guvernului nr.440/2022* sunt prevăzute următoarele măsuri:

a) Elaborarea metodologiei utilizată de autoritățile administrației publice locale, de estimare anuală a numărului persoanelor vârstnice dependente care necesită sprijin pentru activităţile de bază ale vieţii zilnice, nu primesc ajutor din partea îngrijitorilor informali şi voluntari și trăiesc în sărăcie/au venituri sub cuantumul indemnizației minime de pensionari;

b) Asigurarea creșterii constante a veniturilor mici, indemnizații pentru persoane vârstnice

dependente și persoane cu dizabilități, ajutoarelor sociale pentru alte grupuri vulnerabile sau defavorizate;

c) Existența/inițierea unor programe sociale destinate persoanelor vârstnice, pensionarilor- tichete valorice de masă, vouchere pentru alimente, produse pentru igienă, bilete de tratament;

d) Creșterea nivelului de competențe digitale şi folosirii internetului în rândul populației, în general, și a categoriilor defavorizate, în special, precum și în mediul rural, inclusiv pentru persoanele vârstnice;

e) Creșterea fondului de locuințe sociale prin dezvoltarea mecanismelor complementare pentru diminuarea deficitului în domeniul locuirii, inclusiv pentru persoanele vârstnice;

f) Dezvoltarea serviciilor sociale destinate cu precădere persoanelor vârstnice singure sau dependente care au ca obiectiv asigurarea îmbătrânirii active și egalitatea de șanse prin:

- consolidarea serviciilor care vizează încurajarea participării vârstnicilor la viața socială, prevenirea izolării și a instituționalizării;

-dezvoltarea rețelei serviciilor de îngrijire la domiciliu și/sau în comunitate, inclusiv prin unități mobile de îngrijire și subvenționarea costurilor îngrijirii și serviciilor conexe pentru persoanele vârstnice singure și/sau dependente, inclusiv prin programe finanțate din fonduri europene, în limita sumelor alocate și cu respectarea prevederilor și regulilor de eligibilitate stabilite la nivelul fiecărui program operațional sau PNRR;

- dezvoltarea de locuințe protejate pentru vârstnici;

- call-centere de urgență, dar și pentru consiliere;

- dezvoltarea teleasistenței sociale prin utilizarea dispozitivelor electronice, comunicării online, dispozitivelor asistive de tip brățări și a altor tehnologii asistive, aplicații electronice etc.;

- formarea specialiștilor ce lucrează cu persoane vârstnice;

- adaptarea, amenajarea și dotarea minimală a locuințelor persoanelor vârstnice aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, în funcție de nevoile acestora pentru a preveni riscul de cădere și de pierdere a autonomiei funcționale, achiziționarea de echipamente asistive;

- elaborarea algoritmului de estimare automată a standardului de cost pentru serviciile sociale pentru persoane vârstnice, persoane fără adăpost și alte categorii de persoane vulnerabile;

Conform datelor ultimului recensământ al populației la 01.01.2023, în Municipiul Alba Iulia populația după domiciliu cu vârsta peste 65 de ani numără 13.093 persoane.

Distribuția pe grupe de vârstă a populației peste 65 de ani o prezentăm în diagrama de mai jos:

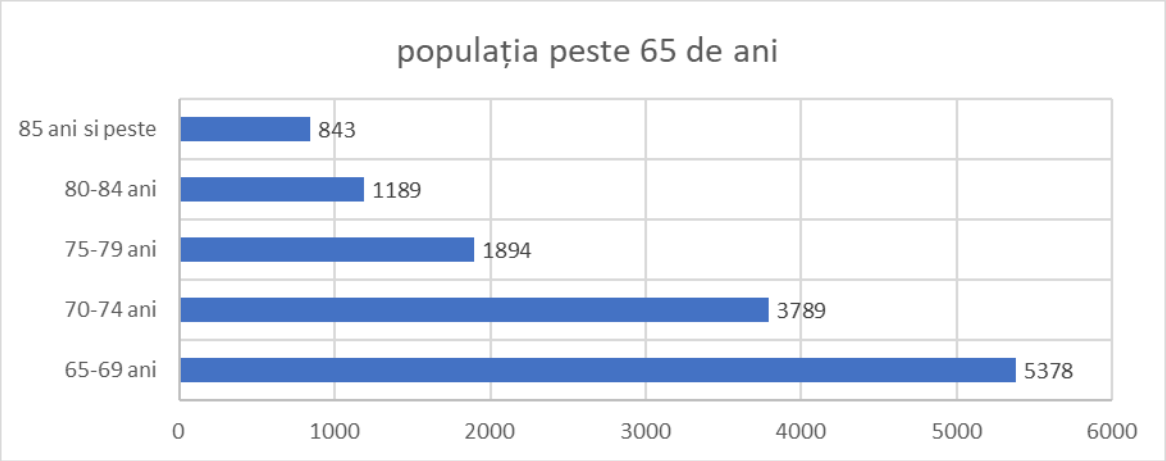

Graficul Nr. 1

O categorie vulnerabilă din rândul persoanelor vârstnice este cea a **pensionarilor care au pensia minimă**. Valoarea acestei pensii era în septembrie 2020 de 800 lei, iar în anul 2022 de 1000 lei.

Conform datelor transmise de Casa Județeană de Pensii Alba, numărul persoanelor cu domiciliul în municipiul Alba Iulia, cu pensie minimă garantată în anul 2022 era de 2019 persoane, reprezentând 12% din totalul pensionarilor fără indemnizații prevăzute de legi speciale de16.422.

Pensionarii care primeau **pensie de invaliditate**, în anul 2022, numărau 1119 persoane. La această categorie de persoane vulnerabilitatea dată de veniturile mici se combină cu vulnerabilitatea dată de invaliditate (boală). Identificarea în comunitate și asistarea acestor persoane în funcție de nevoi este necesar a fi intensificată.

Persoane sărace

Din categoria persoanelor sărace, în Diagnoza socială a Municipiului Alba Iulia au fost incluse câteva tipologii importante în vederea identificării nevoilor și serviciilor care pot servi acestor persoane: familii tinere, sub 25 ani cu copii, fără ocupație, tineri NEET, persoane active(18-59) ani fără loc de muncă, persoane peste 45 de ani care nu găsesc un loc de muncă, persoane cu venituri sub venitul minim garantat. Bineînțeles că și alte categorii vulnerabile descrise separat sunt supuse riscului de sărăcie și excluziune socială, de exemplu vârstnicii singuri și dependenți, persoanele fără adăpost, victimele violenței domestice, etc.

Sărăcia reprezintă situaţia în care se află acei oameni ale căror venituri sunt atât de scăzute încât le este imposibilă atingerea unui standard de viaţă considerat ca fiind acceptabil în societatea în care trăiesc, care se confruntă cu dezavantaje multiple legate de şomaj, venituri mici, condiţii de locuit precare, îngrijirea inadecvată a sănătăţii şi bariere în accesul la învăţământ, cultură, sport şi petrecerea timpului liber. Starea de sărăcie poate fi operaţionalizată în două dimensiuni importante: (1) sărăcia absolută atunci când este periclitată asigurarea nevoilor umane fundamentale (hrană, îmbrăcăminte, adăpost) şi (2) sărăcia relativă care se referă la o stare de privare materială raportată la nivelul de trai şi modul de viaţă dominant (minimul decent de viaţă) în societate.

Pentru măsurarea sărăciei relative se utilizează un set complex de indicatori statistici care descriu dimensiunea, incidenţa, profilul şi gravitatea fenomenului sărăciei din fiecare ţară, asigurând comparabilitatea la nivel internaţional. Indicatorul principal îl constituie venitul bănesc disponibil al unei persoane. Prin intermediul acestei metode se determină persoanele ale căror resurse sunt mai mici decât ale restului populaţiei, prin raportare la un prag al sărăciei, care mai este numit şi „linie a sărăciei". Pragul de sărăcie se stabileşte la nivelul de 60% din valoarea medianei veniturilor disponibile pe adult-echivalent. De exemplu, în anul 2019, pentru România, pragul sărăciei relative era de 12.150 lei pentru pe o persoană într-un an, ceea ce înseamnă un venit mediu lunar pe adult echivalent de 1013 lei/ persoană/ lună. Se consideră sărace persoanele din gospodăriile care au un venit disponibil pe adult-echivalent mai mic decât nivelul pragului de sărăcie.

Conform analizei „Sărăcia și excluziunea socială la nivel național și în profil regional", publicată pe site-ul Ministerului Afacerilor Interne, bazată pe datele statistice ale INS cea mai înaltă incidenţă a sărăciei s-a înregistrat între anii 2017-2020 în rândul copiilor cu vârsta de până la 18 ani şi a tinerilor de 18-24 ani, circa 3 din 10 dintre aceştia s-au aflat sub pragul de sărăcie, mult peste nivelurile corespunzătoare adulţilor.

În ultimul an, comparativ cu începutul perioadei analizate, s-a observat o descreștere a fenomenului sărăciei la grupele de vârstă menționate și o creștere semnificativă a ratei sărăciei la grupa de vârstă de 65 de ani și peste (cu 4,5 puncte procentuale). În anul 2020, din totalul persoanelor ocupate, cele aflate sub pragul de sărăcie au reprezentat 14,9%, cu 14,7 puncte procentuale mai puţin decât în cazul persoanelor care nu au desfăşurat nicio activitate economico-socială.

Referitor la persoanele neocupate, trebuie evidenţiată situaţia şomerilor a căror rată de sărăcie este foarte mare. Practic, peste 3 din 5 şomeri este sărac. Un factor important în apariţia şi intensificarea stării de sărăcie îl constituie existenţa şi numărul copiilor aflaţi în întreţinerea gospodăriei din care face parte persoana respectivă. Sărăcia este mai frecventă în rândul persoanelor care trăiesc în gospodăriile cu copii dependenţi (în anul 2020 a atins 25,4%), decât în cazul celor care trăiesc în gospodăriile fără copii (20,8% în ultimul an). În gospodăriile fără copii dependenţi, considerate în general mai puţin afectate de sărăcie, apar totuşi diferenţieri notabile determinate de numărul şi vârsta persoanelor care trăiesc într-un anumit tip de gospodărie.

Persoanele singure sunt mai expuse riscului de sărăcie, în special femeile (40,8% faţă de 25,6% bărbaţi). De asemenea, persoanele care trăiesc singure devin tot mai sărace pe măsura înaintării în vârstă: persoanele în vârstă de până la 65 de ani au o rată de sărăcie de 25,8%, pe când cei cu vârsta de 65 ani şi peste sunt săraci în proporţie de 42,1%.

Persoana marginalizată este persoana care beneficiază de venit minim garantat sau face parte

dintr-o familie beneficiară de venit minim garantat, în condiţiile Legii nr. 416/2001, şi se afla în cel puţin două dintre următoarele situaţii: a) nu are loc de munca; b) nu are locuință în proprietate sau în folosință; c) locuieşte în condiţii improprii; d) are unul sau mai mulţi copii în întreţinere sau face parte dintr-o familie cu mulţi copii în întreţinere; e) este persoană vârstnică, fără susținători legali; f) este încadrată în categoria persoanelor cu handicap sau invaliditate; g) are în întreţinere o persoană încadrată în categoria persoanelor cu handicap grav, accentuat ori invaliditate gradul I sau II; h) a executat o pedeapsă privativă de libertate.

DAS Alba Iulia prin Compartimentul Venit minim de incluziune transmite anual Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială, situația privind persoanele marginalizate social din municipiul Alba Iulia. Numărul persoanelor marginalizate social din municipiul Alba Iulia din evidența DAS Alba Iulia se regăsește în tabelul de mai jos.

An	Persoane marginalizate social	din care persoane marginalizate social de etnie romă
2020	289	118
2021	267	188
2022	203	186

Tabel Nr. 6 Numărul persoanelor marginalizate social din municipiul Alba Iulia din evidența DAS Alba Iulia

DAS Alba Iulia are în administrare o Cantină de ajutor social de ale cărei servicii pot beneficia gratuit sau contra cost, în condițiile legii următoarele categorii de beneficiari aflați în situații socio-economice sau medicale deosebite.

Persoanele cu venituri reduse și care se confruntă cu diverse situații de vulnerabilitate care impun luarea unor măsuri imediate pot beneficia de un ajutor de urgență.

Alte categorii de persoane vulnerabile

➢ *Persoane fără adăpost*

Prin HG nr. 1491/2022 Guvernul României a aprobat Strategia naţională privind incluziunea socială a persoanelor fără adăpost pentru perioada 2022 - 2027 prin care se propune elaborarea la nivel de minister a unei metodologii de identificare și localizare a persoanelor fără adăpost, asigurarea intervenției multidisciplinare și integrate pentru persoane care locuiesc în condiții mizere, persoane aflate în adăposturi de urgență, în centre pentru persoane fără adăpost, persoane care locuiesc temporar în locuințe care aparțin unor membri ai familiei sau unor prieteni, precum și persoane care locuiesc în condiții mizere.

Conform prevederilor art. 59 din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare, se disting trei categorii principale de servicii sociale ce pot fi furnizate persoanelor fără adăpost de către furnizorii publici și privați de servicii sociale:

➢ echipe mobile de intervenţie în stradă sau servicii de tip ambulanţă socială;

➢ adăposturi de noapte;

➢ centre rezidenţiale cu găzduire pe perioadă determinată.

Cauzele pierderii locuinței de către o persoană, sunt în principal:

- procesele, divorțul și conflictele familiale;
- evacuările (retrocedarea imobilelor naționalizate);
- pierderea locului de muncă;
- bolile psihice (urmate de pierderea puterii de decizie, a discernământului);
- implicarea în unele scheme financiare (imposibilitatea plății creditelor bancare ce au fost garantate cu locuința) și îndeosebi consumul de alcool.

Persoanele fără adăpost pot fi regăsite în orice societate și chiar în marile capitale europene, ele generând o problematică diversă și complexă, prea puțin abordată în țara noastră.

Cele mai multe dintre persoanele fără adăpost se află într-o situație de criză socială și juridică, dar și într-o stare de sănătate precară fizică și psihică, având un comportament de multe ori imprevizibil și cu un potențial agresiv sporit.

Direcția de Asistență Socială Alba Iulia a contractat servicii sociale acordate în cadrul Adăpostului de noapte al Asociației Filantropia Ortodoxă Alba Iulia pentru un număr de 25 de beneficiari. În prezent, beneficiarii se încadrează într-una sau mai multe din categoriile de mai jos:

- persoane fără locuință identificate pe stradă: 8 persoane
- persoane care au pierdut locuinţa din diverse motive şi nu au resursele materiale şi financiare asigurării traiului şi nici nu beneficiază de alte servicii sociale care acordă găzduire și hrană: 6 persoane
- persoane vârstnice abandonate de propria familie şi ale căror resurse financiare nu sunt suficiente pentru asigurarea celor necesare traiului: 11 persoane
- proveniţi din sistemul de protecţie socială: 11 persoane
- foşti deţinuţi fără locuinţă, respinşi de familie şi lipsiţi de sprijinul societăţii: 5 persoane
- victime ale violenţei în familie: 2 persoane
- victime ale traficului de persoane: 2 persoane
- dependenți de alcool: 15 persoane

Menționăm că o parte din beneficiari se încadrează în 2 categorii.

O parte dintre beneficiarii Adăpostului de noapte provin din diverse localități ale țării, fără acte de identitate și se află temporar pe raza municipiului Alba Iulia. În vederea accesării serviciilor sociale, li se întocmesc cărți de identitate provizorie, mulți dintre aceștia rămânand ulterior în Alba Iulia.

➢ *Victime ale violenței domestice*

Hotărârea Guvernului nr. 1.547/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea

violenței domestice pentru perioada 2022-2027, prevede eliminarea violenței domestice și a violenței împotriva femeilor aceasta fiind una dintre prioritățile asumate la nivelul UE. Se subliniază rolul crucial al unei prevenții eficace, bazate pe dezvoltarea unor relații nonviolente și pe o educație timpurie a fetelor și a băieților în materia egalității de șanse între femei și bărbați. Prevenirea necesită, de asemenea, o abordare pluridisciplinară, în special în cadrul sistemului de justiție penală, în serviciile de sprijinire a victimelor, în programele destinate autorilor infracțiunilor, precum și în serviciile sociale și de sănătate

Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările definește violența domestică și toate formele sale, stabilind totodată drepturile victimelor violenței domestice, serviciile sociale la care acestea au acces și măsurile de protecție specifice, precum și instituțiile cu competențe în prevenirea și combaterea fenomenului. De asemenea, sunt prevăzute sancțiunile aplicabile în cazul contravențiilor rezultate din nerespectarea ei, atunci când nu constituie infracțiuni potrivit legii penale.

Această problemă a violenței domestice, are costuri sociale și prin urmare privește societatea în ansamblul ei. Complexitatea și consecinţele sale asupra femeii, copiilor, relaţiilor între adulţi și adulţi-copii determină acțiuni la nivel de comunitate și de stat. Majoritatea ţărilor cu o democraţie avansată au făcut din violenţa domestică o problemă naţională, promovând politici adecvate şi eficiente (SUA, Marea Britanie, Austria, Italia etc.).

La 29 februarie 2016, Senatul României a aprobat Legea de ratificare a Convenției de la Istanbul care a fost adoptată în 2011 de Consiliul Europei. Această convenție este tratatul internaţional cel mai cuprinzător care abordează această gravă violare a drepturilor omului și prevede: protejarea femeilor împotriva tuturor formelor de violență și prevenirea, incriminarea și eliminarea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice; contribuția la eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, promovarea egalității între femei și bărbați și emanciparea femeilor; protejarea și sprijinirea tuturor victimelor violenței împotriva femeilor și a violenței domestice.

Studiul național privind prevalența diferitelor forme de violență împotriva femeilor, realizat de către ANES, în anul 2021, a relevat faptul că violența domestică înseamnă pentru cei mai mulți dintre respondenți violență fizică (98%), iar într-o proporție ușor mai scăzută, sunt asociate și violența psihologică (95%), sexuală (94%) și verbală (93%).Violența socială (73%) și cea financiară (67%) sunt percepute ca fiind forme de violență domestică într-un procent mai scăzut decât celelalte tipuri de abuzuri. Modelul predominant de violență în familie cunoscut de către respondenți, în ultimul an, are ca principală victimă, soția sau partenera (84%), și, ca principal agresor, soțul sau partenerul (80%). Sunt menționate într-o pondere mai ridicată, pe lângă soție sau parteneră, copiii minori, 26% fiii și 22% fiicele și femeile în vârstă din familie (17%). Soțul sau partenerul este

menționat ca victimă doar de 9% dintre respondenți. Dintre categoriile cele mai predispuse a fi ținta violenței domestice, femeile sunt indicate de 79% dintre respondenți.

Date oficiale cu privire la violența domestică manifestată pe raza municipiul Alba Iulia am obținut de la Poliția Municipiului Alba Iulia și de la Serviciul de Telecomunicații Speciale.

În perioada 01.01.2020-31.12.2022 au fost recepționate un număr total de 164 apeluri telefonice de urgență la 112 prin care s-a solicitat intervenția echipajelor de urgență pentru soluționarea unor evenimente privind violența domestică. Serviciul de telecomunicații speciale a menționat că nu este prevăzută o încadrare strictă a sesizărilor pentru violența domestică, evenimentele fiind clasificate pe mai multe noduri de index, în funcție de informațiile furnizate de apelant (ex. conflicte și agresiuni fizice, lovire sau alte violențe, tulburarea liniștii publice).

Poliția Municipiului Alba Iulia a identificat și a furnizat următoarele date cu privire la violența domestică.

Violență domestică	**2020**	**2021**	**2022**
nr. victime violență domestică	97	124	143
nr. copii victime ale violenței domestice	43	46	55
nr. ordine de protecție provizorii	15	31	43

Tabel Nr. 7 Date cu privire la violența domestică. Sursa: Poliția Municipiului Alba Iulia

Analizând datele observăm o creștere a numărului de victime ale violenței domestice de la 97 în anul 2020 la 143 în anul 2022 precum și o creștere a ordinelor de protecție provizorii emise.

În domeniul violenței domestice colaborarea între instituții și între diferite servicii este esențială. Asistenții sociali au nevoie să colaboreze cu personal din unitățile de primiri urgențe (medici, asistenți medicali, asistent social din UPU/CPU), cu polițiști, cu medicii de la medicina legală, cu personal de la judecătorie și de la procuratură. Serviciile sociale au nevoie să fie în contact strâns cu serviciile medicale, legale, cu alte servicii sociale din cadrul altor instituții de la nivel local sau județean, publice sau private.

➢ *Persoane liberate din centrele de detenție*

Concluziile analizelor și studiilor efectuate în plan național prezentate în Strategia națională de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020 - 2024, în ceea ce privește procesul de reintegrare socială a persoanelor care au executat sancțiuni privative de libertate se referă la

- necesitatea calificării/recalificării profesionale în timpul detenției care contribuie la reintegrarea post-detenție, asigurând foștilor deținuți oportunitatea identificării unui loc de muncă, implicit și a unei surse de venit, în măsură să susțină independența individuală;
- necesitatea derulării, cu preponderență, a unor activități cu caracter practic, care pot conduce la creșterea gradului de independență a persoanelor care părăsesc sistemul penitenciar, precum

și a unei intervenții care să urmărească identificarea și dezvoltarea înclinațiilor/abilităților individuale;

- necesitatea reglementării contractului individual de muncă al persoanelor private de libertate din regimul deschis, în vederea facilitării tranziției către viața din comunitate. Contractul individual de muncă ar reprezenta o soluție viabilă pentru creșterea șanselor de reintegrare socio-profesional.

Referitor la asistarea post-detenție, pentru a asigura tranziția dintre mediul penitenciar și comunitate, este necesară existența unor structuri care să aibă în atribuții preluarea persoanelor care se liberează, să ofere servicii integrate, specializate și să monitorizeze cazurile preluate, în scopul depășirii, cu succes, a perioadei critice post-detenție, în care există un risc ridicat de recădere în infracționalitate. În acest sens este necesară mobilizarea autorităților publice locale în procesul de reintegrare socială a persoanelor care au fost sancționate penal. Se apreciază că existența unor servicii de suport social, disponibile în plan local, sunt în măsură să contribuie la finalitatea demersurilor integrative, care vizează creșterea gradului de siguranță a comunității și prevenirea recidivei.

➢ *Persoane cu probleme de sănătate mintală*

Un grup vulnerabil aparte este cel al persoanelor cu probleme de sănătate mintală. Aceste persoane sunt expuse unui risc crescut de sărăcie și excluziune amplificată de prejudecăți.

Potrivit Institutului Național de Sănătate Publică, sănătatea mintală reprezintă o stare de sănătate în care individul își realizează abilitățile, poate face față tensiunilor normale ale vieții, poate lucra productiv și este capabil să contribuie la dezvoltarea comunității.

Depresia este una dintre principalele cauze de dizabilitate în toată lumea. Pandemia de COVID-19 a dus la o creștere puternică a tulburărilor depresive și de anxietate la nivel global, în anul 2020 fiind înregistrată o creștere de 28% a cazurilor de tulburare depresivă majoră și de 26% a cazurilor de tulburări de anxietate, cei mai afectați fiind femeile și tinerii.

Societatea are nevoie de oameni independenți și echilibrați din punct de vedere psihic. Este foarte importantă realizarea unui plan de prevenire a tulburărilor de sănătate mintală și a unei strategii naționale de sănătate mintală care să cuprindă, printre altele, creșterea numărului centrelor de sănătate mintală.

Comparativ cu alte țări serviciile de sănătate mintală în România prin sistemul public îți concentrează resursele pe zona de tratament și servicii spitalicești. Există dovezi puternice că o abordare a sănătății mintale prin intermediul serviciilor comunitare ar fi mai eficientă din punct de vedere al costurilor, ar fi mai accesibilă și ar produce efecte benefice în recuperarea și integrarea socială a persoanelor. În România există prea puțină infrastructură publică pentru a putea susține servicii de sănătate mintală în comunitate.

Raportul „Sănătate mintală pentru toți” al Asociației Civic Labs, propune aducerea mai aproape în comunitate a serviciilor de sănătate mintală, subliniind necesitatea creșterii numărului de Centre de Sănătate Mintală (CSM), în comunități.

Conform raportului, bazat pe datele INS, în anul 2021 existau 80 de CSM-uri la nivel național, toate fiind găzduite în mediul urban. Conform legislației în vigoare, un centru ar trebui sa deservească o populație de 200.000-400.000 de copii (centrele de copii) și o populație de 100.000-150.000 adulți (centrele pentru adulți).

La nivel local, asistenții medicali comunitari au responsabilități în evaluarea constantă a vulnerabilităților medico-sociale, facilitarea accesului la servicii medicale cât și în servicii de sprijin la domiciliu. Printre atribuțiile acestora se regăsește și sănătatea mintală, care conform normelor metodologice ar trebui susținută prin activități de prevenție, educație, screening și management de caz.

Alte servicii ce pot contribui la integrarea și reabilitarea persoanelor cu probleme de sănătate mintală sunt: centrele de zi, locuințele protejate, centrele respiro (sau centre de criză, menite să sprijine aparținătorii prin oferirea unui loc sigur în care pot lăsa o persoană cu dizabilități pentru o perioadă scurtă, atunci când au nevoie). Un procent semnificativ al persoanelor cu tulburări mintale încadrate ca persoane cu dizabilități nu beneficiază de astfel de servicii. Autoritatea Națională pentru Protecţia Drepturilor Persoanelor cu Dizabilităţi raporta la 31 martie 2022, doar 27 de centre de zi la nivel național, 152 de locuințe protejate și doar 3 centre respiro.

Oamenii în vârstă se confruntă cu o serie de provocări ale sănătății somatice, dar și psihice, care trebuie recunoscute, iar sănătatea mintală este la fel de importantă la vârste mai înaintate ca în orice alt moment al vieții. Conform datelor statistice din Analiza de situație privind sănătatea mintală -anul 2022 al INSP, tulburările mintale și neurologice în rândul adulților în vârstă reprezintă 6,6% din dizabilitatea totală pentru această grupă de vârstă. Peste 20% dintre adulții în vârstă de 60 de ani și peste suferă de o tulburare mintală sau neurologică, iar 6,6% din totalul dizabilităților în rândul persoanelor cu vârsta peste 60 de ani este atribuită tulburărilor mintale și neurologice. Aceste tulburări la persoanele în vârstă reprezintă 17,4% din anii de viață trăiți cu dizabilitate.

Cele mai frecvente tulburări mintale și neurologice din această grupă de vârstă sunt demența și depresia, care afectează aproximativ 5%, respectiv 7% din populația mai în vârstă a lumii. Tulburările de anxietate afectează 3,8% din populația în vârstă, problemele legate de consumul de substanțe afectează aproape 1% și aproximativ un sfert din decesele cauzate de auto-vătămare aparțin persoanelor cu vârsta de 60 de ani sau peste. Problemele legate de abuzul de substanțe în rândul persoanelor în vârstă sunt adesea trecute cu vederea sau diagnosticate greșit.

Problemele de sănătate mintală sunt insuficient identificate de profesioniștii din domeniul sănătății și de persoanele în vârstă, iar stigmatul pus de aceste afecțiuni îi face pe oameni reticenți la a solicita ajutor.

➢ *Refugiați și imigranți*

Nevoia tot mai acută de muncitori străini în România a fost recunoscută în 2022, când Guvernul României a stabilit pentru prima dată un contingent de 100.000 de lucrători străini nou-admişi pe piaţa forţei de muncă din România față de anul 2021 când acesta era de 50.000. Firmele românești au angajat 100.000 de lucrători străini, atingând contingentul maxim stabilit de către guvern.

Programul de integrare socială a străinilor care au un drept de şedere în România precum şi a cetăţenilor statelor membre ale Uniunii Europene şi Spaţiului Economic European și a cetățenilor Confederației Elvețiene cuprinde:

-participarea, la cerere, la activităţi de acomodare culturală, consiliere şi învăţare a limbii române. Sesiunile de acomodare culturală se realizează de personalul specializat al Inspectoratului General pentru Imigrări(IGI) în scopul familiarizării persoanelor mai sus menţionate cu tradiţiile, obiceiurile şi valorile culturale româneşti şi pentru oferirea de informaţii practice privind societatea românească;

-participarea la cursuri de învăţare a limbii române organizate de Ministerul Educaţiei şi Cercetării în colaborare cu IGI. La finalul cursului se eliberează un certificat de competență lingvistică care să ateste nivelul de cunoaștere a limbii române.

Pe fondul agresiunii militare a Rusiei împotriva Ucrainei, milioane de oameni au fugit din calea războiului, refugiindu-se în țările UE, inclusiv în România. Ca răspuns România a urmat Directiva UE de protecție temporară, un sistem de urgență utilizat în circumstanțe excepționale pentru acordarea protecției imediate și colective a persoanelor strămutate.

Autoritățile locale și-au coordonat eforturile cu agențiile guvernamentale, și cu sprijinul public acordat.

Prin Direcția de Asistență socială Alba Iulia s-au preluat cereri pentru decontarea cheltuielilor cu hrana și cazarea cetățenilor străini sau apatrizi aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina.

Nr. crt	**Luna/anul**	**Cereri depuse-proprietari români**	**Beneficiari/refugiați ucrainieni**
1	Martie 2022	12	36
2	Aprilie 2022	16	65
3	Mai 2022	28	98
4	Iunie 2022	30	115
5	Iulie 2022	30	105
6	August 2022	35	117

7	Septembrie 2022	32	105
8	Octombrie 2022	37	121
9	Noiembrie 2022	41	121
10	Decembrie 2022	45	140

Tabel Nr. **8** Cereri pentru decontarea cheltuielilor cu hrana și cazarea cetățenilor străini sau apatrizi aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina.

România urmează să elaboreze măsuri care vizează politica de incluziune și protecție în următoarele domenii: sănătate, educație, asigurarea de locuri de muncă, de locuințe, persoanele vulnerabile, copii și tineri.

➢ *Persoane cu boli incurabile în stadii avansate și progresive(terminale)*

Organizaţia Mondială a Sănătăţii a definit medicina paliativă ca o abordare care îmbunătăţeşte calitatea vieţii bolnavului şi a familiilor acestora, care se confruntă cu problemele asociate cu boala ameninţătoare de viaţă, prin prevenirea şi înlăturarea suferinţei, prin identificarea precoce, evaluare corectă şi tratamentul durerii şi al altor probleme fizice, psiho-sociale şi spirituale.

Patologia în creștere a bolilor incurabile în România conduce la o nevoie a populației de servicii de îngrijiri paliative. Îngrijirea paliativă este îngrijirea acordată persoanelor aflate în stadii avansate ale unor boli pentru înlăturarea suferinței și durerii și acordarea de suport spiritual și suport psiho-social. Îngrijirea paliativă cuprinde în sfera sa atât pacientul și familia, cât și comunitatea. Într-un anumit sens, paliația înseamnă asigurarea îngrijirilor de bază, adică satisfacerea nevoilor individuale ale pacientului, oriunde ar fi acesta îngrijit: la domiciliu sau în instituții specializate.

Direcția de Sănătate Publică Alba ne-a comunicat câteva date statistice referitoare la prevalența bolnavilor cronici pe baza evidențelor cabinetului de oncologie județean și a cabinetului de nutriție și diabet.

Din tabelele de mai jos constatăm o creștere atât a cazurilor noi de bolnavi de cancer cu 17,49% în anul 2022 față de anul 2020, cancerul fiind a doua cauză de mortalitate în România, dar și a bolnavilor de diabet zaharat care au crescut cu 34 % în 2022 față de anul 2021.

Evidența bolnavilor de cancer

An	Cazuri noi luate în evidență	Bolnavi rămași în evidență
2020	745	8138
2021	809	8631
2022	903	7225

Tabel Nr. 9 Evidența bolnavilor de cancer

Evidența bolnavilor de diabet zaharat

An	Cazuri
2020	253
2021	331
2022	384

Tabel Nr. 10 Evidența bolnavilor de diabet zaharat

În România screening-ul pentru cancerele prevenibile este tot într-un stadiu incipient de

dezvoltare, singurul program activ de screening finanțat din bugetul Ministerului Sănătății fiind cel pentru cancerul de col uterin, însă acesta are o rată redusă de participare și o acoperire geografică limitată.

Deși în Spitalul Județean de Urgență Alba funcționează un compartiment de îngrijiri paliative, acesta are o capacitate redusă pentru a asigura accesul populației la acest tip de servicii.

Conform registrului electronic al furnizorilor de servicii sociale acreditați pe raza Municipiului Alba Iulia funcționează trei centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală, cu o capacitate totală de 80 de locuri.

Numărul foarte mare de bolnavi cronici a căror evoluție a bolii necesită îngrijiri paliative trebuie luat în considerare în elaborarea unor planuri pe termen lung pentru extinderea serviciilor de paliație.

Potrivit Strategiei naționale de sănătate 2023 – 2030, aflată în transparență decizională pe site-ul Ministerului Sănătății, dezvoltarea palierelor de asistență medicală comunitară, îngrijiri de lungă durată, îngrijiri paliative și îngrijiri de reabilitare-recuperare este suboptimală, pe fondul insuficienței numerice și de calificare a resurselor umane și a unei infrastructurii neadecvate și/sau precare. În acest context, statul român trebuie să aloce fonduri suficiente pentru a dezvolta serviciile de îngrijire paliativă atât de necesare, pentru cât mai mulți pacienți.

IV. Locuirea – o problemă a grupurilor vulnerabile

Asigurarea cadrului instituțional, de reglementare și finanțare pentru susținerea locuirii incluzive și îmbunătățirea accesului la locuințe și condiții de locuire adecvate, sigure, durabile și la prețuri accesibile pentru toate categoriile de persoane, reprezintă ținta Strategiei Naționale a Locuirii 2022- 2050, aprobată prin HG 842/2022.

Obiectivul strategic corespunzător pilonului 1(Locuire incluzivă) îl reprezintă îmbunătățirea accesului persoanelor care provin din comunități marginalizate și grupuri vulnerabile la locuințe și condiții adecvate de locuire.

Dintre direcțiile de acțiune ale Strategiei Naționale a Locuirii amintim:

- Creșterea accesului la locuințe adecvate;
- Abordarea provocărilor complexe aferente comunităților marginalizate, inclusiv așezări informale, prin creșterea accesului la locuință, condiții adecvate de locuire și servicii publice de sănătate și educație;
- Asigurarea locuințelor adecvate pentru categorii sociale cu nevoi particulare;
- Promovarea conceptului de îmbătrânire în comunitate și dezvoltarea opțiunilor de locuire pentru persoanele vârstnice;
-Creșterea fondului de locuințe publice (în special a fondului de locuințe sociale și de necesitate).

Autoritățile administrației publice locale, în exercitarea atribuţiilor ce le revin, asigură, în

condiţiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind locuinţele sociale şi celelalte unităţi locative aflate în proprietatea sau în administrarea unităţii administrativ-teritoriale. Din legislația specială în domeniul locuirii, remarcăm faptul că autoritățile administrației publice locale au un rol esențial în ceea ce privește stabilirea nevoii de locuințe la nivel local, finanțarea construcției acestora, administrarea fondului existent precum și înscrierea unităților administrativ-teritoriale în programele de construcție, reabilitare sau consolidare a locuințelor, derulate de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

În prezent situația locuințelor administrate de UAT Alba Iulia este următoarea:

Locuințe	Vândute	Închiriate	Disponibile
Locuințe ANL	126	70	-
Locuințe sociale	-	75	-
Locuințe modulare	-	11	-
Locuințe din fondul locativ	-	42	2
Locuințe de necesitate	-	7	1

Tabel Nr.11 Situația locuințelor administrate de UAT Alba Iulia

Locuința ANL -locuință pentru tineri destinată închirierii;

Locuință socială- locuinţă care se atribuie cu chirie subvenţionată unor persoane sau familii, a căror situaţie economică nu le permite accesul la o locuinţă în proprietate sau închirierea unei locuinţe în condiţiile pieţei (Legea 114/1996);

Locuință de necesitate - *locuinţă destinată cazării temporare:*

- a persoanelor şi familiilor ale căror locuinţe au devenit inutilizabile în urma unor catastrofe naturale sau accidente sau ale căror locuinţe sunt supuse demolării în vederea realizării de lucrări de utilitate publică, precum şi lucrărilor de reabilitare ce nu se pot efectua în clădiri ocupate de locatari;
- a victimelor violenţei domestice, ca măsură complementară celor prevăzute de lege în domeniul asistenţei sociale şi protecţiei victimelor violenţei domestice. (Legea 114/1996);

Primăria Alba Iulia a reușit să obțină fonduri în cadrul Programului multianual de construcții pentru construcția a cinci blocuri sociale noi, pe strada Gheorghe Șincai, pe lângă cel construit recent și aproape finalizat. În total vor fi disponibile 126 locuințe cu destinație socială pentru persoanele cu posibilități reduse și care provin din categorii defavorizate. Proiectele desfășurate în zonă, inclusiv construcția unui *complex multifuncțional* unde se vor desfășura activități socio-culturale, educative *și de recreere* țintesc reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în Zona Urbană Marginalizată (ZUM) din Alba Iulia, alături de îmbunătățirea calității vieții, creșterea coeziunii sociale și îmbunătățirea mediului de viață.

Locuirea și calitatea locuirii reprezintă un domeniu esențial pentru calitatea vieții indivizilor. Importanța unei locuințe este crucială pentru șansele de participare la educație, pentru ocuparea forței de muncă și o condiție necesară pentru ca o persoană să nu se afle în risc de sărăcie sau excluziune.

Reforma politicii locuirii este necesară și reprezintă o oportunitate pentru România, pentru a utiliza mai eficient fondurile europene și resursele bugetare naționale ca răspuns la provocările din domeniu și pentru a le direcționa către persoanele care au cea mai mare nevoie de sprijin.

V. Serviciile sociale existente la nivel local

Serviciile sociale reprezintă activitatea sau ansamblul de activităţi realizate pentru a răspunde nevoilor sociale, precum şi celor speciale, individuale, familiale sau de grup, în vederea depăşirii situaţiilor de dificultate, prevenirii şi combaterii riscului de excluziune socială, promovării incluziunii sociale şi creşterii calităţii vieţii.

Furnizorii de servicii sociale pot fi persoane fizice sau juridice, publice ori private, care organizează și acordă servicii ce răspund nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup.

Furnizorii publici de servicii sociale sunt persoane juridice publice și pot fi: serviciul public de asistenţă socială de la nivel judeţean si local, alte servicii publice specializate la nivel judeţean sau local, unități de asistență medico–socială, alte instituţii publice care au dezvoltat compartimente de asistenţă socială.

Furnizorii privaţi de servicii sociale pot fi persoane private fizice sau juridice. Ei pot fi: asociaţii şi fundaţii, cultele religioase si orice alte forme organizate ale societatii civile, persoane fizice autorizate în condiţiile legii, organizaţii internaţionale de profil, filiale şi sucursale ale asociaţiilor şi fundaţiilor internaţionale recunoscute în conformitate cu legislaţia în vigoare.

Finanțarea serviciilor sociale

În conformitate cu prevederile Legii nr. 292/2011 a asistenței sociale, serviciile sociale sunt finanţate de la bugetul de stat, bugetul local al judeţului, bugetele locale ale comunelor, oraşelor şi municipiilor; donaţii, sponsorizări sau alte contribuţii din partea persoanelor fizice ori juridice din ţară şi din străinătate; fonduri externe rambursabile şi nerambursabile; contribuţia persoanelor beneficiare și alte surse de finanţare, în conformitate cu legislaţia în vigoare.

Din bugetele locale ale comunelor, oraşelor şi municipiilor se alocă fonduri pentru:

a) finanţarea serviciilor sociale aflate în administrare proprie, contractate sau subvenţionate în condiţiile legii, ori cofinanţate în baza contractelor de parteneriat;

b) finanţarea sau cofinanţarea înfiinţării, organizării şi funcţionării unor noi servicii sociale;

c) finanţarea sau, după caz, cofinanţarea în parteneriat cu consiliul judeţean a cheltuielilor necesare formării continue a personalului cu atribuţii în domeniul serviciilor sociale şi care activează la nivelul comunităţii respective;

d) finanţarea şi cofinanţarea în parteneriat cu consiliul judeţean a acţiunilor de sensibilizare a populaţiei privind nevoile şi riscurile sociale de la nivelul comunităţii;

e) cofinanţarea proiectelor susţinute din fonduri structurale şi alte fonduri internaţionale pentru proiecte din domeniul serviciilor sociale;

f) alte finanţări sau cofinanţări prevăzute de lege.

Autorităţile administraţiei publice locale au obligaţia să asigure sumele din bugetele proprii şi alte venituri extrabugetare, în completarea celor alocate din bugetul de stat.

Asociaţiile şi fundaţiile, precum şi cultele recunoscute de lege, în calitate de furnizori privaţi de servicii sociale, pot primi subvenţii alocate de la bugetul de stat, de la bugetele judeţene /bugetele locale ca formă de sprijin în vederea înfiinţării, dezvoltării, diversificării şi asigurării continuităţii serviciilor sociale acordate de aceştia.

Anual vor fi elaborate Planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale administrate și/sau finanțate de Consiliul Local Alba Iulia prin Direcția de Asistență Socială, care vor cuprinde date detaliate privind numărul și categoriile de beneficiari, serviciile sociale existente, serviciile sociale propuse pentru a fi înființate, programul de contractare a serviciilor de la furnizorii privați, programul de subvenționare, bugetul estimativ și sursele de finanțare.

Direcția de Asistenţă Socială – furnizor public de servicii sociale

Direcția de Asistență Socială este structura specializată în administrarea şi acordarea beneficiilor de asistenţă socială şi a serviciilor sociale, cu personalitate juridică, înfiinţată în subordinea Consiliului local al municipiului Alba Iulia, ca direcţie de asistenţă socială, cu scopul de a asigura aplicarea politicilor sociale în domeniul protecţiei copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilităţi, precum şi altor persoane, grupuri sau comunităţi aflate în nevoie socială.

Serviciile sociale acordate de direcţie au drept scop exclusiv prevenirea şi combaterea sărăciei şi riscului de excluziune socială și sunt adresate persoanelor şi familiilor fără venituri sau cu venituri reduse, persoanelor fără adăpost, victimelor traficului de persoane, victimelor violenței domestice, persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice. În domeniul protecției copilului, direcția acordă servicii sociale destinate protecţiei şi promovării drepturilor copilului, respectiv servicii de prevenire a separării copilului de părinţii săi, servicii de consiliere familială, în scopul prevenirii abandonului școlar și familial.

Serviciile sociale aflate în administrarea Direcției de Asistență Socială Alba Iulia

Structura serviciilor sociale administrate este următoarea:

- Cantina de ajutor social
- Centrul de zi pentru persoane vârstnice
- Centrul pentru victimele violenţei domestice

- Centrul pentru consiliere şi sprijin pentru părinţi şi copii Sfânta Maria
- Serviciul de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice
- Centrul de zi pentru persoanele adulte cu dizabilități „Orizonturi”- proiect
- Spălătorie socială

Cantina de Ajutor Social este situată în Alba Iulia strada Libertăţii, nr. 21, telefon 0258/811687.

Cantina de ajutor social este instituţie de asistenţă socială înfiinţată prin HCL 37/23.02.1999 care prestează servicii gratuite sau contra cost persoanelor aflate în situaţii economico-sociale sau medicale deosebite în baza Legii 208/1997 privind cantinele de ajutor. Capacitatea cantinei de ajutor social este de 150 porţii.

Categoriile de persoane beneficiare sunt:

- copiii în vârstă de până la 18 ani, aflaţi în întreţinerea acelor familii al căror venit net mediu lunar pe o persoană în întreţinere este sub nivelul venitului net lunar, pentru o persoană singură, luat în calcul la stabilirea ajutorului social;

- tinerii care urmează cursuri de zi la instituţiile de învăţământ ce funcţionează în condiţiile legii, până la terminarea acestora, dar fără a depăşi vârsta de 25 de ani, respectiv 26 de ani în cazul celor care urmează studii superioare cu o durata mai mare de 5 ani, care se afla în situaţia prevăzută la primul aliniat;

- persoanele care beneficiază de ajutor social sau de alte ajutoare băneşti acordate în condiţiile legii şi al căror venit este de până la nivelul venitului net lunar pentru o persoană singură, luat în calcul la stabilirea ajutorului social şi care provin din familii dezorganizate;

- pensionarii;

- persoanele care au împlinit vârsta de pensionare, aflate într-una dintre următoarele situaţii: sunt izolate social, nu au susţinători legali, sunt lipsite de venituri;

- invalizii şi bolnavii cronici;

- orice persoană care, temporar, nu realizează venituri.

În anul 2022 au fost acordate 10.543 de porții de hrană și 831 pachete cu alimente în valoare de 20 lei pentru refugiați.

Centrul de zi pentru persoane vârstnice este situat în Alba Iulia, strada Libertății, nr. 21

Serviciul social „Centrul de zi pentru persoane vârstnice” funcţionează cu respectarea prevederilor cadrului general de organizare şi funcţionare a serviciilor sociale reglementat de Legea nr. 292/2011, cu modificările ulterioare, Legea nr 17/2000, privind asistenţa socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările şi completările ulterioare precum şi ale altor acte normative secundare aplicabile domeniului.

Obiectivul fundamental al Centrului de zi pentru persoane vârstnice constă în prevenirea marginalizării sociale şi sprijinirea includerii comunitare a persoanelor vârstnice din Alba Iulia, de dezvoltare a unor atitudini de socializare şi combatere a excluderii sociale, de acordare a unor servicii alternative de îngrijire prin abordarea unui model integrat medico-social de furnizare de servicii şi de prevenire a instituţionalizării persoanelor vârstnice**.**

Beneficiarii serviciilor sociale acordate în „Centrul de zi pentru persoane vârstnice" sunt:

a) persoanele vârstnice cu domiciliul/reședința în Alba Iulia şi ale căror nevoi pot fi acoperite prin activităţile derulate/serviciile oferite.

b) În Centrul de zi pentru persoane vârstnice pot fi admise şi persoane care au împlinit vârsta de 55 ani şi ale căror nevoi pot fi soluţionate prin activităţile derulate, cu aprobarea directorului Direcţei de Asistenţă Socială.

Cu o capacitate de 120 de locuri, Centrul de zi pentru persoane vârstnice acordă, în funcţie de nevoile beneficiarului, următoarele servicii sociale:

-Servicii de asistenţă socială

-Servicii de reabilitare/ reintegrare socială

-Servicii de asistenţă medicală – îngrijiri primare de sănătate

-Servicii de socializare, recreere şi petrecerea timpului liber

Direcția de Asistență Socială Alba Iulia a derulat în perioada 01.04.2020-31.03.2023, proiectul „Seniori activi și fericiți prin Centrul de zi pentru persoane vârstnice Alba Iulia" ce a avut drept scop reducerea numărului persoanelor vârstnice vulnerabile din Municipiul Alba Iulia, prin furnizarea de servicii sociale integrate, adecvate nevoilor specifice. Persoanele peste 65 de ani au beneficiat de îngrijire socio-medicală, terapii specializate de recuperare fizică și reabilitare psihică, asistare și îngrijire personală pe parcursul zilei, terapii de relaxare, socializare și recreere, informare și consiliere socială, juridică și psihologică. 165 de persoane au beneficiat de servicii sociale integrate în cadrul acestui proiect.

Centrul de zi pentru Consiliere şi Sprijin pentru părinţi şi copii „Sfânta Maria"- Alba Iulia, strada Arnsberg, nr. 34 A,

Centrul de zi pentru Consiliere şi Sprijin pentru Părinţi şi Copii „Sfânta Maria" Alba Iulia, înfiinţat şi administrat de Direcţia de Asistenţă Socială din subordinea Consiliului Local Alba Iulia are drept scop oferirea unui serviciu social specializat care sprijină şi asistă părinţii pentru a face faţă dificultăţilor psiho-sociale care afectează relațiile familiale. În centru se desfășoară activități de prevenire a separării copilului de familie şi a abandonului şcolar.

Centrul are o capacitate de funcționare zilnică de 30 copii, cu vârsta între 7 și 14 ani și oferă următoarele servicii: consiliere psihologică pentru părinţi şi copii, consiliere juridică şi socială pentru părinţi şi copii, sprijin şi instruire parentală, -consolidarea abilităţilor şi cunoştinţelor

părinţilor privind îngrijirea şi educarea copilului; informare şi consiliere-informarea părinţilor în vederea acoperirii nevoilor copiilor; asigurarea zilnic a unei porții de hrană pentru copilul care frecventează centrul -respectiv două mese pe zi. În anul 2022, au fost luați în evidența centrului, un număr total de 50 de copii și 48 de părinți. Lunar, au beneficiat de serviciile centrului un număr mediu de 29 copii și 27 părinți.

Centrul pentru victimele violenței domestice - Birou de consiliere, cu sediul în Alba Iulia, B-dul Republicii, nr. 26, telefon 0258/810325 .

In cadrul Direcției de Asistență Socială Alba Iulia funcționează *„Centrul pentru Victimele Violenței Domestice”*, cu locaţie secretă, cazurile fiind preluate la sediul Direcției de Asistență Socială, cu scopul de a asigura supraveghere, găzduire şi consiliere victimelor violenţei domestice. Beneficiarii serviciilor sociale acordate în ”Centrul pentru victimele violenței domestice” sunt:

-adulți victime ale violenței domestice;

-cupluri părinte/reprezentant legal - copii. Cuplul părinte/reprezentant legal-copii, se referă la părintele victimă împreună cu copilul sau copiii săi, care pot fi victime la rândul lor și/sau martori.

Beneficiarii pot fi găzduiți pe o perioadă determinată, cuprinsă între **5 *şi 60 de zile*** cu posibilitate de prelungire.

Totodată la nivelul DAS Alba Iulia s-a constituit prin HCL 51/26.02.2019 echipa mobilă pentru situațiile urgente de violență domestică pentru persoanele cu domiciliul/reședința pe raza municipiului Alba Iulia.

Serviciul de îngrijre la domiciliu pentru persoane vârstnice -Alba Iulia str. Libertăţii, nr. 21

Serviciul de îngrijre la domiciliu pentru persoane vârstnice cu o capacitate de 35 de locuri, este înființat în urma derulării unui proiect cu finanțare nerambursabilă, și cuprinde:

- Servicii de îngrijire la domiciliu:

- Sprijin pentru realizarea activităților de bază ale vieții zilnice: asigurarea igienei corporale, îmbrăcare și dezbrăcare, igiena eliminărilor, hrănire, hidratare, transfer și mobilizare, deplasare în interior, comunicare;

- Sprijin pentru realizarea activităților instrumentale ale vieții zilnice: prepararea hranei sau livrarea acesteia, efectuare cumpărături, activități de menaj, însoțirea în mijloacele de transport, facilitarea deplasării în exterior, companie, activități de administrare și gestionare a bunurilor, activități de petrecere a timpului liber;

- Servicii de asistență socială: evaluarea nevoilor individuale, evaluare complexă și reevaluare, consiliere socială, management de caz, monitorizare, elaborare plan individualizat de asistență și îngrijire și evaluarea gradului de satisfacție față de serviciile furnizate;

- Servicii de consiliere psihologică: anamneza, asistenţă psihologică (îmbunătăţirea calităţii vieţii persoanei vârstnice), evaluarea psihologică (utilizând instrumente ca testele, interviul, studiul de caz, observaţia comportamentală), stabilirea şi menţinerea relaţiilor (integrarea familială şi socială), monitorizarea progreselor/regreselor;
- Servicii de informare si consiliere juridică: consultanță juridică pentru rezolvarea unor probleme juridice în domeniul accesării serviciilor sociale și/sau prestațiilor sociale, informare și consiliere privind dreptul la măsurile de asistență și protecție social, informare juridică constând în urmărirea continuă a apariției dispozițiilor legale relevante pentru persoanele vârstnice, recomandarea de proceduri juridice;
- Servicii medicale de recuperare: kinetoterapie de întreținere (masaj, mobilizări active, corectare de posturi inadecvate), recuperare medicală post accident vascular ischemic/hemoragic (masaj, tehnici de posturare a membrelor inferioare, mobilizări pasive-active și activo-pasive, ajutor în deplasare, mers cu mijloace auxiliare), kinetoterapie în boala Parkinson (exerciții de respirație, corectarea tulburărilor de mers, exerciții de coordonare și echilibru), recuperare medicală post fracturi: masaj limfatic, mobilizări active, pasive și activo-pasive, mers cu cadru, ridicări la marginea patului;

În anul 2022, Serviciul de îngrijire la domiciliu "La tine acasă, îngrijire socială la domiciliu Alba Iulia" a avut un număr de 111 beneficiari.

Centrul de zi pentru persoane adulte cu dizabilități ”Orizonturi” Alba Iulia – proiect în implementare

Direcția de Asistență socială a încheiat în luna mai 2023, un contract de finanțare cu Ministerul Muncii Solidarității Sociale și Familiei în cadrul PNRR pentru implementarea proiectului „Înființare Centrul de zi pentru persoane adulte cu dizabilități “Orizonturi” Alba Iulia” al cărui scop îl reprezintă creșterea calității vieții persoanelor cu dizabilități și prevenirea instituționalizării acestora prin dezvoltarea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități din municipiul Alba Iulia.

Obiective specifice ale proiectului:

- Dezvoltarea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități prin construirea și dotarea unui centru de zi pentru persoane adulte cu dizabilități;
- Facilitarea accesului a cel puțin 90 de beneficiari la serviciile oferite în cadrul centrului pe o perioadă de cel puțin 24 de luni;
- Furnizarea a minim 6 activități/servicii de tipul: informare şi consiliere socială și/sau juridică, consiliere psihologică, abilitare și reabilitare, deprinderi de viață independentă, dezvoltarea abilităților lucrative, pregătirea pentru muncă, angajarea în muncă și sprijin pentru menținerea locului de muncă, integrare și participare social și civică, pe o perioadă de

cel puțin 24 de luni.

Impactul proiectului constă în dezvoltarea gamei serviciilor sociale furnizate în cadrul instituției publice locale, în creșterea calității vieții în rândul beneficiarilor prin integrare socială și civică în comunitate, prin menținere în mediul familial.

Spălătoria socială - Alba Iulia, str. Arnsberg, nr. 34A,

Spălătoria Socială funcţioneză în baza Autorizaţiei Sanitare de Funcţionare nr. 64/31.05.2023, emisă de către Direcţia de Sănătate Publică a judeţului Alba în condiţiile respectării legislaţiei în vigoare privind sistemul naţional de asistenţă socială.

Spălatoria Socială asigură servicii sociale gratuite următoarelor categorii de persoane:

- Persoane aflate în evidențele Direcției de Asistență Socială Alba Iulia, ca beneficiari de servicii/beneficii sociale, precum și membri de familie ai acestora;
- Persoane care locuiesc în imobile care au fost debranșate de la rețeaua de furnizare a apei potabile, situate pe raza Municipiului Alba Iulia;
- Persoane singure/familii aflate în situații de necesitate ca urmare a calamităților naturale sau incendiilor care au afectat imobile situate pe raza Municipiului Alba Iulia;
- Persoane singure sau familii, cu domiciliul/reședința în municipiul Alba Iulia, aflate în situaţii economico-sociale sau medicale deosebite.

Serviciile sociale se acordă de luni până joi, în intervalul orar 08.00-16.00 în limita unui număr maxim de 1 serviciu/săptămână/beneficiar sau familie.

Cantitatea minimă obligatorie de îmbrăcăminte/lenjerie care poate fi prezentată pentru spălare este de 5-6 kg/beneficiar/săptămână, iar cantitatea maximă/familie este de 18 kg/săptămână (indiferent de numărul de membrii).

Informarea persoanelor care doresc să acceseze serviciile de spălătorie se face la sediul Direcției de Asistență Socială.

Servicii sociale contractate cu furnizori privați

Direcția de Asistență Socială Alba Iulia are încheiate contracte cu furnizori privați de servicii sociale pentru următoarele categorii de beneficiari: copii și adulți cu dizabilități, copii în risc de separare de familie și persoane fără adăpost.

Contractele pentru furnizarea de servicii sociale încheiate între Direcţia de Asistenţă Socială Alba Iulia și furnizori privați de servicii sociale în derulare sunt:

I. Centrul de recuperare pentru copii cu dizabilități „Gepetto”, Alba Iulia, str. Constructorilor, FN

Acord cadru pentru furnizarea de servicii sociale acordate în Centru de zi de recuperare pentru copii cu dizabilităţi, diagnosticați cu tulburări din spectrul autist, sindrom down, întârzieri în dezvoltarea psihomotorie și/sau a limbajului expresiv, încheiat între Direcţia de Asistenţă Socială Alba Iulia și Asociația pentru Consiliere și Asistență specializată ACAS Alba Iulia, pentru un

număr de 15 copii/lună cu domiciliul/reședința în municipiul Alba Iulia. Durata contractului este 1.07.2023-30.06.2025.

II. Centrul de recuperare în regim de zi pentru copii cu dizabilități Prietenii Mariei Beatrice, Alba Iulia, str. Lalelelor, nr. 60

Acord cadru pentru furnizarea de servicii sociale de recuperare pentru copii cu dizabilități diagnosticați cu afecțiuni neuromotorii, osteoarticulare, reumatologice, oncologice și musculo-scheletale**,** încheiat între Direcţia de Asistenţă Socială Alba Iulia și Asociația non-guvernamentală Maria Beatrice, pentru un număr maxim de 25 de copii cu domiciliul/reședința în municipiul Alba Iulia. Durata contractului este 1.07.2023-30.06.2025.

III. Centrul de zi pentru persoane adulte cu dizabilități "Sfântul Meletie", Alba Iulia**,** strada B.P. Haşdeu, nr. 15A

Acord cadru pentru furnizarea de servicii sociale acordate în centru de zi pentru persoane adulte cu dizabilități, încheiat între Direcţia de Asistenţă Socială Alba Iulia și Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia, pentru maxim 20 de persoane adulte cu handicap cu domiciliul/reședința în municipiul Alba Iulia. Durata contractului este 1.07.2023-30.06.2025.

IV. Servicii de asistenţă şi suport pentru persoanele adulte cu dizabilităţi

Acord cadru pentru furnizarea serviciilor de asistență și suport pentru persoanele adulte cu dizabilități, încheiat între Direcţia de Asistenţă Socială Alba Iulia și Asociația SM Speromax Alba, pentru 10 beneficiari/lună, încadrați în grad de handicap, diagnosticați cu scleroză multiplă, boala Parkinson, accident vascular ischemic sau hemoragic, atac cerebral ischemic tranzitoriu și sindroame înrudite, scleroză laterală amiotrofică, hemipareză, tetrapareză, parapareză, atrofie musculară spinală. Durata contractului este 1.07.2023-30.06.2025.

V. Centrul de zi Sfânta Cuvioasă Paraschiva, Alba Iulia, str. Tudor Vladimirescu. nr. 143 (Colegiul Tehnic Alexandru Domșa).

Acord cadru pentru furnizarea de servicii sociale în centru de zi pentru copii, încheiat între Direcţia de Asistenţă Socială Alba Iulia și Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia, pentru un număr maxim de 25 copii/lună cu domiciliul/reședința în municipiul Alba Iulia, cu vârsta cuprinsă între 6-16 ani, aflați în familie/separați sau în risc de separare de părinți, copii cu părinți plecați la muncă în străinătate lăsați în grija unui membru din familia extinsă, cu risc de abandon școlar, înscriși la cursurile din învățământul primar și gimnazial, cu condiția ca venitul net/membru de familie să fie mai mic sau egal cu salariul minim net pe economie. Durata contractului este 01.11.2023-31.10.2025.

VI. Adăpost de Noapte, Alba Iulia, B-dul Încoronării, nr. 1

Acord cadru pentru furnizarea de servicii sociale acordate în comunitate organizate ca adăposturi de noapte, încheiat între Direcţia de Asistenţă Socială Alba Iulia și Asociația Filantropia

Ortodoxă Alba Iulia, pentru un număr de 25 beneficiari/lună, care aparțin uneia din următoarele categorii:

- persoane fără adăpost identificate pe străzi, în parcuri, în gări, scări de bloc, clădiri aflate în construcţie, maşini abandonate, canale etc.;

- persoane care au pierdut locuinţa din diverse motive şi nu au resursele materiale şi financiare necesare asigurării unui spațiu de locuit şi nu beneficiază de alte servicii sociale care acordă găzduire;

- persoane vârstnice abandonate de propria familie, fără locuință şi ale căror resurse financiare sunt insuficiente pentru asigurarea celor necesare traiului;

- tineri proveniţi din sistemul de protecție socială;

- victime ale violenţei domestice care necesită adăpost de urgenţă până la admiterea în adăpostul specializat din cadrul Direcției de Asistență Socială;

-agresori familiali pentru care s-a dispus măsura evacuării temporare din locuințe, care nu au asigurată cazarea din altă sursă;

-persoane cu boli cronice netransmisibile;

- foşti deţinuţi, fără locuință;

- alte persoane fără adăpost găsite pe raza municipiului Alba Iulia, în perioada temperaturilor scăzute. Durata contractului este 01.01.2021-31.12.2023.

Servicii sociale licențiate

În vederea realizării Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul municipiului Alba Iulia, Direcţia de Asistenţă Socială a colectat date privind furnizorii de servicii sociale din municipiul Alba Iulia, categoriile de beneficiari deserviți și numărul acestora. Furnizorilor de servicii li s-a solicitat să identifice nevoia de noi servicii sociale ce ar putea fi dezvoltate în comunitate.

La data întocmirii strategiei, 22 de furnizori acreditați de servicii sociale, furnizează servicii în Alba Iulia prin 49 servicii licențiate.

Lista serviciilor sociale licențiate în baza Legii 197/2012 la nivelul Municipiului Alba Iulia

Nr. crt	Denumire furnizor	Denumire serviciu social	Tip serviciu social	Adresa/localitate	Capacitate	Obs.
1	Asociatia Filantropia Ortodoxa Alba Iulia	Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilitati Sf. Meletie"	Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilitati	str. Bogdan Petriceicu Hașdeu, nr. 15A	10	
2	Asociaţia Centrul Iochebed	Serviciul de asistență comunitară Centrul Iochebed	Centru de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situație de nevoie	b-dul. Transilvaniei nr. 11, bl. 54, ap. 24		
3	Asociaţia Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Așezământul social Sfântul Vasile cel Mare - centrul rezidențial pentru protecția copilului	Centre rezidenţiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. Nicolae Grigorescu, nr. 19	15	
4	Asociaţia Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Centrul educațional de zi Sf. Nicolae Alba Iulia	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separaţi sau în risc de separare de părinți	str. Moldovei, nr. 11	24	Încetată activitatea cu 01.11. 2023.
5	Asociaţia Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Serviciul de îngrijire la domiciliu pentru persoane adulte cu dizabilități	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilităţi, persoane aflate în situaţie de dependenţă	b-dul. Încoronării, nr. 1	15	
6	Asociaţia Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Adăpost de noapte	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru persoanele fără adăpost	b-dul. Încoronării, nr. 1	50	
7	Asociaţia Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Casa de tip familial Izvorul Tămăduirii	Centre rezidenţiale pentru copii în sistemul de protecție specială	str. Dumbrăviței nr 58, Oarda de Jos	12	
8	Asociaţia Izvorul Tămăduirii Alba	Casa de tip familial Adolescența	Centre rezidenţiale pentru copii în sistemul de protecție specială	str. Garoafelor nr. 64, Oarda de Jos	12	

9	Asociația Națională a Surzilor din România-Filiala Alba	Asistență și suport pentru persoanele adulte cu dizabilități de auz	Servicii în comunitate pentru persoanele adulte cu dizabilități	str. B.P. Hașdeu, nr. 15 A	12	
10	Asociaţia Non Guvernamentală Maria Beatrice	Centrul de recuperare în regim de zi pentru copii cu dizabilități	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separaţi sau în risc de separare de părinți	str. Lalelelor, nr. 60	50	
11	Asociaţia pentru Consiliere şi Asistenţă Specializată A.C.A.S	Centrul de Recuperare pentru Copii „Gepetto”	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separaţi sau în risc de separare de părinți	str. Ampoiului FN	23	
12	Asociaţia Proiectul Viziunea Nevăzătorilor	Centru de zi pentru copii nevăzători şi cu dizabilităţi multiple	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separaţi sau în risc de separare de părinți	str. Nicolae Grigorescu , nr. 1I	18	
13	Asociaţia Riţa Tiţa	Casa de tip familial Rița Gărgărița, nr. 1	Centre rezidenţiale pentru copii în sistemul de protecție specială	str. Mureşului nr. 19	12 (16 excepți e)	
14	Asociaţia Riţa Tiţa	Casa de tip familial Rița Gărgărița, nr. 2	Centre rezidenţiale pentru copii în sistemul de protecție specială	str. Mureşului nr. 19	12	
15	Asociaţia Romanian Soul Entity	Serviciul de asistență comunitară Rose Alba Iulia	Centre de zi pentru asistenţă şi suport pentru alte persoane aflate în situaţii de nevoie	str. George Coșbuc, nr. 14	10	
16	Asociaţia Romanian Soul Entity	Centrul de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice Rose	Servicii de îngrijire la domiciliu persoane vârstnice, persoane cu dizabilități și persoane aflate în situație de dependență	str. București, nr. 10	20	
17	Asociaţia Sfântul Andrei Bărăbanţ	Așezământul social pentru persoane vârstnice Sfântul Andrei 2 Bărăbanț	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru persoane vârstnice	str. Taberei nr. 4	20	
18	Asociaţia Sfântul	Așezământul social pentru persoane	Centre rezidenţiale de îngrijire şi	str. Corniștei, nr. 12	36	

	Andrei Bărăbanţ	vârstnice Sfântul Andrei 1 Bărăbanț	asistenţă pentru persoane vârstnice			
19	Asociația Sfântul Padre Pio	Centrul rezidențial nr. 1	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală	str. Dr. Aurel Vlad, nr. 40	40	
20	Asociația Sfântul Padre Pio	Centrul rezidențial nr. 2	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală	b-dul Ferdinand I, nr. 66 E	25	
21	Asociația Sfântul Padre Pio	Centrul rezidențial nr. 3	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală	str. Barbu Lăutaru, nr. 54	15	
22	Asociaţia SM Speromax Alba	Servicii de asistență și suport pentru persoanele adulte cu dizabilități	Servicii în comunitate pentru persoanele adulte cu dizabilități	str. Gladiolelor, nr. 3 A		
23	Asociaţia Steaua Speranţei	Casa de tip familial Steaua Speranţei Alba Iulia	Centre rezidenţiale pentru copii în sistemul de protecție specială	str. Ion Arion, nr. 23 B.	12	
24	Asociaţia Steaua Speranţei Alba Iulia	Centrul de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități Steaua Speranței	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	str. Crișan, nr. 2	4	
25	Asociaţia Steaua Speranţei	Centrul de zi pentru persoane adulte cu dizabilități Steaua Speranţei Alba Iulia	Centru de zi pentru persoane adulte cu dizabilități	str. Crișan, nr. 2	8	
26	Asociația Sicado pentru Dezvoltare Durabilă Alba Iulia	Serviciul de asistență Comunitară Sfânta Elena Alba Iulia	Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane în situații de nevoie	str. G. Coșbuc. nr. 14	10	
27	Direcţia de Asistenţă Socială din	Cantina de ajutor social	Centre de preparare şi distribuire a hranei pentru	str. Libertății, nr. 21	150	

	Subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia		persoane în risc de sărăcie			
28	Direcţia de Asistenţă Socială din Subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia	Centrul pentru victimele violenței domestice	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru victimele violenței în familie(domestice)	-	6	
29	Direcţia de Asistenţă Socială din Subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia	Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii Sfânta Maria	Centre de zi pentru familie cu copii	str. Arnsberg, nr. 34 A	30	
30	Direcţia de Asistenţă Socială din Subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia	Căminul pentru persoane vârstnice Alba Iulia	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru persoane vârstnice	str. Lalelelor nr. 60	100	
31	Direcţia de Asistenţă Socială din Subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia	Serviciul de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice	Servicii de îngrijire la domiciliu persoane vârstnice, persoane cu dizabilități și persoane aflate în situație de dependență	str. Libertății, nr. 21	35/zi	
32	Direcţia de Asistenţă Socială din Subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia	Centrul de zi pentru persoane vârstnice	Centre de zi pentru persoane vârstnice	str. Libertății, nr. 21	120	
33	Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia	Centrul maternal pentru 6 cupluri - mamă copil Speranța Alba Iulia	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru mamă şi copil	str. Crișanei, nr. 1	12	

	Copilului Alba					
34	Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Locuință maxim protejată pentru persoane adulte cu dizabilități nr. 16 Alba Iulia	Centre rezidenţiale pentru persoane adulte cu dizabilități	str. Poienița, nr. 18	8	
35	Asociația Transilvania Senior	Cămin pentru persoane vârstnice Transilvania Senior	Centre rezidenţiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	str. Calea Moților, nr. 60	25	
36	Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Alba	Locuința protejată pentru persoanele victime ale violenței domestice	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru victimele violenței în familie(domestice)		6	
37	Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Alba	Centrul de zi pentru copii cu dizabilități Arnsberg	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separaţi sau în risc de separare de părinți	str. Mihai Viteazu, nr. 2	112	
38	Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Alba	Compartiment persoane, familii de plasament și asistenți maternali profesioniști	Centre rezidenţiale pentru copii în sistemul de protecție specială	b-dul. 1 Decembrie 1918, nr. 68	131	
39	Filiala Filantropia Ortodoxă Totoi a Asociației Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Casa de tip familial Sfânta Maria	Centre rezidenţiale pentru copii în sistemul de protecție specială	str. Orizontului, nr. 20	15	
40	Filiala Filantropia Ortodoxă Totoi a Asociației Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Casa de tip familial Sfânta Ana	Centre rezidenţiale pentru copii în sistemul de protecție specială	str. Arieșului, nr. 67	15	
41	Societatea de	Cămin pentru	Centre rezidenţiale de	str. George	16	

	Ajutorare Diakonia Alba Iulia	persoane vârstnice casa Filadelfia Alba Iulia	îngrijire şi asistenţă pentru persoane vârstnice	Coşbuc nr. 20 A		
42	Societatea de Ajutorare Diakonia Alba Iulia	Cămin pentru persoane vârstnice Casa Iope Alba Iulia	Centre rezidenţiale de îngrijire şi asistenţă pentru persoane vârstnice	b-dul. Horea, nr. 25	8	
43	Societatea de Ajutorare Diakonia Alba Iulia	Centrul de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități Ararat Alba Iulia	Centre rezidenţiale pentru persoane adulte cu dizabilități	str. Ioan Rațiu, nr. 18	14	
44	Societatea de Ajutorare Diakonia Alba Iulia	Centrul de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități Elim Alba Iulia	Centre rezidenţiale pentru persoane adulte cu dizabilități	str. Tudor Vladimirescu, nr. 69 A	18	
45	Societatea de Ajutorare Diakonia	Centrul de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități Betania Alba Iulia	Centre rezidenţiale pentru persoane adulte cu dizabilități	b-dul. Horea, nr. 23	18	
46	Asociaţia Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Centrul de zi pentru copii „Cuvioasă Parascheva”	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separaţi sau în risc de separare de părinți	str. Tudor Vladimirescu nr. 143	25	
47	Asociația Sidonia Alba Iulia	Casa de tip familial nr. 9 Alba Iulia	Centru rezidențial pentru copii în sistem de protecție specială	str. Turnătoriei, nr. 14	12	
48	SC Casa noastră Bărăbanț SRL	Cămin Casa noastră	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	str. Turnătoriei, nr. 14A	20	
49	Asociația Pakiv România	Centrul de informare și consiliere	Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situație de nevoie	str. Emil Racoviță, nr. 76	15/L	

Tabel Nr. 12 Lista serviciilor sociale licențiate în baza Legii 197/2012 la nivelul Municipiului Alba Iulia
Sursa: Registrul electronic -MMSS – Iunie 2023.

Analizând serviciile licențiate la nivelul Municipiului Alba Iulia, observăm că în Municipiul Alba Iulia serviciile sociale dezvoltate sunt destul de diversificate. Cu ocazia realizării Diagnozei sociale, Direcția de Asistență Socială Alba Iulia, a solicitat tuturor furnizorilor de servicii sociale date cu privire la numărul locurilor ocupate raportat la capacitate, însă datorită numărului mare de non răspunsuri, nu putem prezenta această situație.

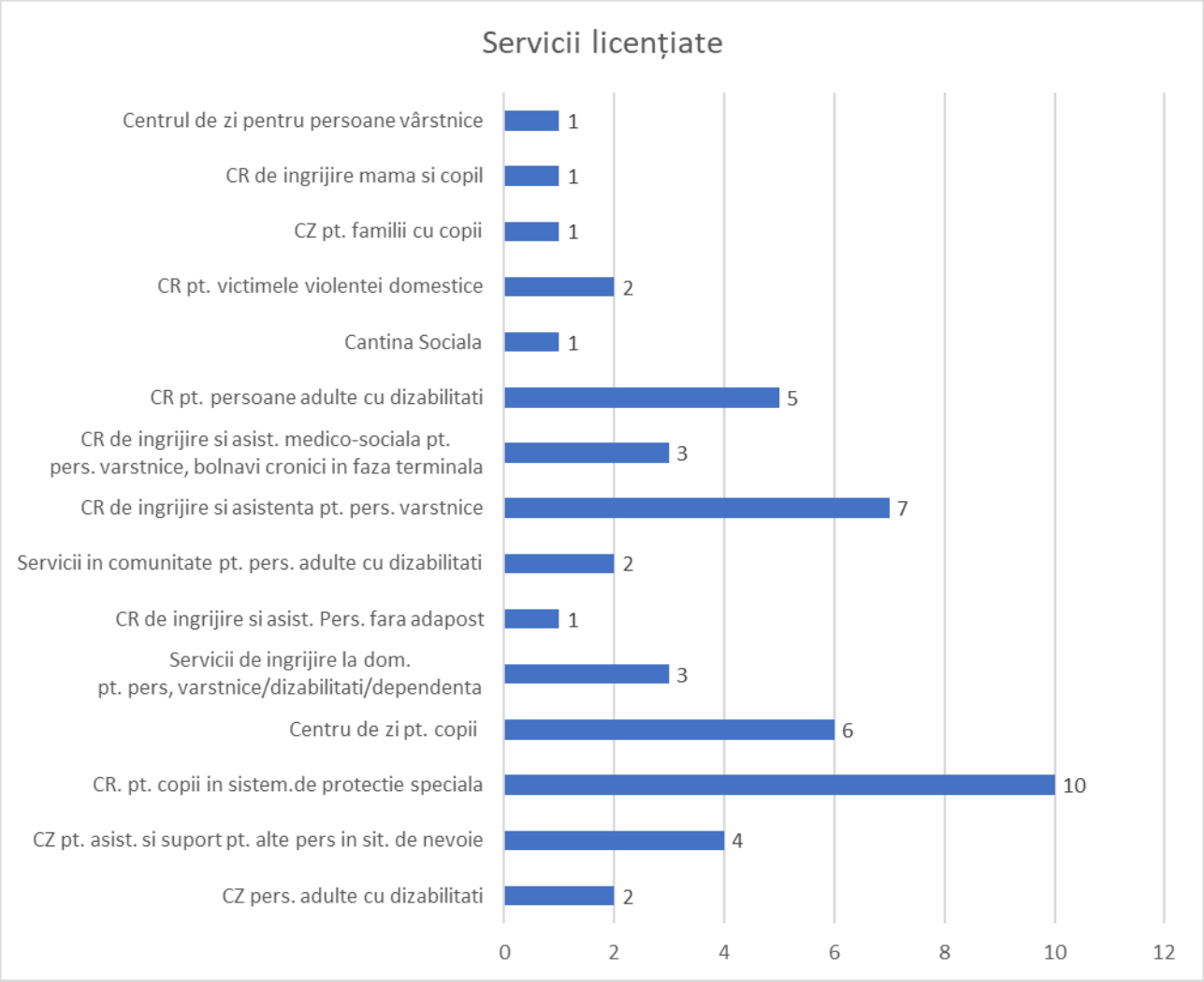

Graficul Nr. 2

Infrastructura de servicii sociale din municipiul Alba Iulia se adresează în principal categoriilor de beneficiari copii, persoane vârstnice, persoane cu dizabilități.

VI. Proiecte și inițiative de proiecte sociale

Proiecte în derulare destinate categoriilor defavorizate la nivel de UAT

Primăria Municipiului Alba Iulia prin Direcția Programe are în implementare multiple proiecte care contribuie la dezvoltarea durabilă a comunității locale în domeniul social, economic, cultural şi protecția mediului înconjurător**.**

O nouă viață în ”LUMEA NOUA” – Alba Iulia - perioadă de implementare 22.04.2021 – 31.12.2023

Obiectivul general este reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din Zona Urbană Marginalizată Alba Iulia, în care există populație aparținând minorității rome, prin implementarea de masuri integrate în conformitate cu politicile de creștere a calității vieții, coeziunii sociale, îmbunătățirea mediului de viață și creștere economică.

În cadrul proiectului se realizează activități integrate de creștere a accesului și a participării la educație, sprijin pentru accesul și menținerea pe piața muncii, furnizarea de servicii sociale,

medicale, culturale pentru 720 de persoane, dintre care cel puțin 288 aparțin minorității rome.

Ansamblu urban cu spatii socio-culturale, educative și de locuit, în Alba Iulia, cartierul Gheorghe Șincai -perioadă de implementare**:** 03.09.2021 – 31.12.2023.

Obiectivul general: reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în Zona Urbană Marginalizată Alba Iulia, alături de îmbunătățirea calității vieții, creșterea coeziunii sociale, îmbunătățirea mediului de viață și creșterea economică, prin crearea și dezvoltarea infrastructurii specifice în teritoriul vizat, privind accesul nediscriminatoriu la condiții decente de locuire, servicii medico-sociale de calitate, un învățământ de calitate, ocupare, utilități de bază, servicii social - cultural - recreaționale, sportive etc, un mediu de viață /înconjurător (peisaj urban) civilizat.

Primăria Municipiului Alba Iulia prin Serviciul investiții și lucrări publice a reabilitat și extins pe verticală și orizontală fosta Școală Generală Numărul 4 din cartierul Partoș cu destinația unei creșe cu o capacitate de 50 de locuri.

De asemenea o viitoare creșă, cu o capacitate de 110 locuri, se află în construcție pe strada Gheorghe Șincai. Cu aceste două creșe noi, numărul de locuri în creșele publice din oraș, aproape se va dubla acoperindu-se într-un grad mai mare necesitățile existente.

Se va realiza o grădinița la standarde europene pentru circa 160 de copii, prin extinderea pe verticală și orizontală a cantinei existente în cadrul Colegiului Tehnic Alexandru Domșa din municipiul Alba Iulia(termen de începere a lucrărilor 2023).

Se va construi și dota un complex multifuncțional pentru activități educative, culturale, recreative, socio- culturale - “Muzeul copilului” (contract de lucrări semnat).

În cadrul PNRR, s-a depus proiectul Centrul de zi pentru copii aflați în situație de risc de separare de părinți ”Sf. Stelian” Alba Iulia, care se află în procedură de evaluare.

Propuneri de proiecte cu componentă socială la nivel de UAT

În Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Alba Iulia 2021-2030, se regăsesc propuneri de proiecte pe domeniul de intervenție dezvoltarea comunității, incluziune socială și locuire pe care le menționăm în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Proiect propus	Sursă de finanțare
1	Servicii de monitorizare și îngrijire medicală la domiciliu pentru persoanele vârstnice cu probleme de sănătate	POIDS 2021-2027 POS 2021-2027
2	Amenajarea unui Centru de zi pentru vârstnici în cartierul Cetate	POIDS 2021-2027 POS 2021-2027
	Zone urbane marginalizate	
3	Acțiuni de suport pentru femeile din comunitățile marginalizate, în vederea efectuării investigațiilor necesare pentru prevenirea unor boli grave cu incidență ridicată (ex: teste Papanicolau, ecografii mamare)	POIDS 2021-2027 POS 2021-2027
4	Intervenții vizând îmbunătățirea condițiilor de locuit pentru persoanele din comunitățile marginalizate	POIDS 2021-2027 2022
5	Crearea/reabilitarea/modernizarea spațiilor publice urbane	POR Centru 2021-2027
6	Parcări, utilitățile aferente, sistem de supraveghere video, acces piață Talcioc, extinderea rețelei de transport public la nivelul ZUM prin înființarea de noi rute și amenajarea de stații de autobuz	POR Centru 2021-2027 Surse private
7	Renovarea energetică moderată a clădirilor rezidențiale multifamiliale pentru comunități expuse riscului de sărăcie și excluziune socială în arealul SDL Alba Iulia	PNRR
8	Renovarea energetică moderată a clădirilor rezidențiale multifamiliale pentru comunități expuse riscului de sărăcie și excluziune	PNRR

	socială în zonele urbane marginalizate Chicago, Goldiș, Pâclișa	
9	Renovarea energetică moderată a clădirilor rezidențiale multifamiliale pentru comunități expuse riscului de sărăcie și excluziune socială în zonele urbane marginalizate Trandafirilor, Barbu Lăutaru, Ciocârliei – Pompieri, Zgură, Partoș	PNRR

Tabel Nr.13 Propuneri de proiecte pe domeniul de intervenție dezvoltarea comunității, incluziune socială și locuire

Prioritizarea categoriilor de persoane vulnerabile

Din analiza diagnostic a nevoilor la nivelul Municipiului Alba Iulia a Direcției de Asistență Socială Alba Iulia, rezultă că deși pentru unele categorii de persoane aflate în diverse situații de vulnerabilitate există dezvoltate servicii sociale care pot acoperi într- o măsură mai mică sau mai mare nevoile acestora, (în măsură mai mică datorită capacității reduse, a finanțării limitate sau a paletei de servicii acordate), la nivelul municipiului sunt și probleme pe care încă instituțiile sau societatea civilă nu le-au abordat suficient.

Am încercat să identificăm prioritățile, situațiile care necesită cel mai rapid o intervenție din partea autorităților, bazându-ne pe percepția specialiștilor care au participat la elaborarea diagnozei sociale.

Principalele categorii vulnerabile pentru care sunt necesare eforturi de îmbunătățire a accesului la servicii sociale sau de dezvoltare de servicii acolo unde acestea lipsesc, menționate ca prioritare în ordinea pe care o prezentăm sunt: *copii consumatori de droguri sau substanțe psihoactive, persoanele cu boli aflate în fază terminală, vârstnicii singuri dependenți de ajutor, persoanele fără adăpost și persoanele adulte cu dizabilități.*

Fiecare din categoriile menționate mai sus au fost analizate separat, au fost identificate nevoile acestora, iar apoi au fost propuse serviciile sociale ce pot contribui la depășirea situației de vulnerabilitate/risc social.

Considerăm că multiplele probleme și complexitatea acestora depășesc de multe ori competențele și capacitățile autorităților locale sau capacitatea organizațională a asociațiilor, fiind nevoie de intervenția statului și de un cadru legal adaptat la cerințele actuale și viitoare. Barierele de ordin economic și infrastructural, precum și personalul nespecializat în anumite domenii de intervenție reprezintă o problematică pentru accesarea serviciilor de care au nevoie persoanele în dificultate.

Din analiză au rezultat top 5 categorii prioritare pentru care s-au propus servicii sociale necesare la nivelul Municipiului Alba Iulia.

Copii consumatori de droguri sau substanțe noi psihoactive

- ✓ Centru de zi pentru asistența integrată a adicțiilor
- ✓ Centru de zi pentru prevenire, evaluare și consiliere antidrog
- ✓ Centru rezidențial de tip comunitate terapeutică
- ✓ Centru rezidențial de tratament/dezintoxicare și reabilitare pentru persoane toxicodependente

S-au propus activități/servicii și măsuri ce ar putea contribui la depășirea dependențelor: tabere de recuperare cu activități terapeutice, terapii individuale și de familie, grup suport cu participarea unor persoane care au depășit starea de dependență, educație specifică în școli, informare în scopul prevenirii consumului cu exemple clare a consecințelor consumului, interzicerea comercializării substanțelor noi cu proprietăți psihoactive.

Persoane cu boli aflate în fază terminală

- ✓ Centru de îngrijiri paliative
- ✓ Servicii de îngrijire paliativă la domiciliu subvenționate integral

Vârstnici singuri dependenți de ajutor

În funcție de gradul de dependență și de opțiunea beneficiarului serviciile se acordă la domiciliu sau în sistem rezidențial.

- ✓ Centru rezidențial de îngrijire a vârstnicilor dependenți (subvenționat)
- ✓ Locuințe protejate
- ✓ Centru respiro
- ✓ Centru de criză
- ✓ Serviciu specific de colectare comenzi cumpărături și livrare la domiciliu,
- ✓ Servicii de îngrijire la domiciliu sociale și medicale
- ✓ Telefonul vârstnicului cu servicii de informare și consiliere

Persoane fără adăpost

- ✓ Locuințe sociale
- ✓ Echipă mobilă
- ✓ Ambulanță socială
- ✓ Centru rezidențial de asistență și reintegrare socială

Persoane adulte cu dizabilități

- ✓ Centru de zi
- ✓ Centru de îngrijire și de recuperare
- ✓ Locuințe protejate pentru persoanele adulte cu dizabilități dezinstituționalizate
- ✓ Servicii de îngrijire la domiciliu
- ✓ Servicii în comunitate acordate prin asistent personal profesionist

- ✓ Centru rezidențial pentru adulți cu handicap
- ✓ Echipă mobilă
- ✓ Centru respiro
- ✓ Centru cu servicii de recuperare neuromotorie

Deși la nivelul Municipiului Alba Iulia sunt dezvoltate mai mult serviciile sociale destinate copiilor, vârstnicilor și persoanelor cu dizabilități se consideră necesară cuprinderea unui număr mai mare de beneficiari în sistemul de furnizare de servicii. Serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități sunt încă insuficient dezvoltate, centrele de zi nu sunt întotdeauna pliate pe particularitățile tipului de handicap și pe nevoile persoanei, iar numărul vârstnicilor vulnerabili care nu pot achita servicii private de îngrijire este mare.

VII. Implementarea și monitorizarea strategiei

Implementarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale din municipiul Alba Iulia pentru perioada 2024-2028 se va realiza în baza Planurilor anuale de acţiune aprobate de Consiliul Local.

Planurile anuale de acţiune se vor elabora ținând cont de prioritizarea serviciilor propuse în prezenta Strategie și de identificarea/atragerea resurselor financiare, cu respectarea prevederilor *Ordinului nr. 1086/2018 privind aprobarea modelului-cadru al Planului anual de acţiune privind serviciile sociale administrate şi finanţate din bugetul consiliului judeţean/consiliului local/Consiliului General al Municipiului Bucureşti.*

Monitorizarea implementării Strategiei, respectiv a planurilor anuale de acţiune constă, în principal, în verificarea atingerii obiectivelor propuse.

Întocmirea cererilor de finanţare pentru accesarea fondurilor nerambursabile se va face cu respectarea obiectivelor operaţionale cuprinse în prezenta strategie.

Prezenta strategie va fi supusă revizuirii dacă situaţia o va impune.

VIII. Surse care au stat la baza elaborării Strategiei de dezvoltare a Serviciilor Sociale a Municipiului Alba Iulia, pentru perioada 2024-2028

Date colectate din compartimentele Direcției de Asistență Socială Alba Iulia

Date colectate de la instituții publice și private

Raportul privind starea economică, socială și de mediu a municipiului Alba Iulia pe anul 2022, elaborat la nivelul Primăriei Alba Iulia

Raportului de cercetare „Evaluarea situației copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate” - Organizația Salvați Copii România,

Raportul privind starea învățământului preuniversitar din România 2021– 2022 al Ministerului Educației

Raportul de activitate pe anul 2022 al Ministerului Public

Raportul Național privind situația drogurilor în anul 2022, elaborat de Agenția Națională antidrog
„Sărăcia și excluziunea socială la nivel național și în profil regional”- site-ul Ministerului Afacerilor Interne
Studiul național privind prevalența diferitelor forme de violență împotriva femeilor, realizat de către ANES, 2021
Raportul „Sănătate mintală pentru toți” al Asociației Civic Labs,
Analiza de situație privind sănătatea mintală -anul 2022 al INSP,
Comunicat de presă nr. 61/21.08.2023 al INSP, Efectivul de salariaţi şi câştigul salarial mediu în luna iunie 2023 în judeţul Alba
Consiliul Național al persoanelor vârstnice, Protecția socială a persoanelor vârstnice și drepturile acestora, 2019
Studiul național privind prevalența diferitelor forme de violență împotriva femeilor, ANES, 2021
Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027 -Analiza socio-economică a Regiunii Centru
Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului „Copii protejați, România sigură” 2023—2027
Strategia națională pentru incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027, aprobată prin H.G. nr. 440/2022
Strategia naţională privind îngrijirea de lungă durată și îmbatrânirea activă pentru perioada 2023—2030, aprobată prin HG nr. 1492/2022
Strategia națională privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022-2030, aprobată prin HG 1543/2022
Strategia naţională privind incluziunea socială a persoanelor fără adăpost pentru perioada 2022-2027, aprobată prin HG 1491/2022
Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022-2027, aprobată prin HG 490/2022
Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2022—2027, aprobată prin HG 1547/2022
Strategia națională de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020 – 2024, aprobată prin HG 430/2020
Strategia națională de sănătate 2023 – 2030, aflată în transparență decizională pe site-ul Ministerului Sănătății
Strategia Națională a Locuirii 2022- 2050, aprobată prin HG 842/2022
Strategia Județeană a DGASPC Alba de dezvoltare a serviciilor sociale 2021-2025

Strategia integrată de dezvoltare urbană a Municipiului Alba Iulia 2021-2030 -elaborată de Primăria Municipiului Alba Iulia

Planul Național de Redresare și Reziliență al României aprobat de Consiliul UE

Legea asistenţei sociale nr. 292/2011

Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune

Legea nr. 17/2000 privind asistenţa socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările şi completările ulterioare

Legea nr. 114/1996, republicată, privind locuințele

Legea nr. 217/2003 privind prevenirea şi combaterea violenţei în familie, republicată, cu modificările şi completările ulterioare

Legea nr. 174/2018 privind modificarea și completarea Legii nr. 2017/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie

Legea nr. 116/2002 privind prevenirea şi combaterea marginalizării sociale, cu modificările şi completările ulterioare

Legea 208/1997 privind cantinele de ajutor social

Legea nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările şi completările ulterioare

Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calităţii în domeniul serviciilor sociale

https://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/06102023_Servicii_Sociale3.pdf

https://copii.gov.ro/1/date-statistice-copii-si-adoptii/

Material elaborat de:
Ana Maria Turc, Inspector superior, Compartimentul Strategii programe,
Serviciul programe și servicii sociale,
cu sprijinul colectivului Direcției de Asistență Socială Alba Iulia,
coordonat de: Tomuș Alin, Sociolog

Anexă la
STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE

PLAN OPERAŢIONAL PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE LA NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA PENTRU PERIOADA 2024-2028

Pentru categoriile vulnerabile identificate ca prioritare prin Diagnoza Socială a Municipiului Alba Iulia, se vor stabili măsuri ce vor fi cuprinse în Planurile anuale de dezvoltare a serviciilor sociale. În funcție de noi oportunități, provocări și tendințe precum și de resursele existente și atrase se vor propune proiecte pentru dezvoltarea serviciilor sociale cu scopul îndeplinirii obiectivelor cuprinse în prezentul plan de implementare a strategiei.

Obiective strategice					
O1. Dezvoltarea şi finanţarea serviciilor destinate prevenirii instituționalizării și suport în tranziția de la servicii de îngrijire rezidențiale la servicii comunitare pentru copii, adulți cu dizabilități, vârstnici					
Obiective specifice	Măsuri propuse	Responsabili	Indicatori	Termen	Resurse financiare
Prevenirea separării copilului de părinţi şi susţinerea reintegrării acestuia în familie	1. Menținerea serviciilor pentru prevenirea separării copilului de familie 2. Înființarea de centre de zi pentru categoria de beneficiari cu vârsta cuprinsă între 16-18 ani. 3.Campanii de informare la nivelul întregii populații de vârstă școlară, pentru adoptarea unui stil de viață sănătos, fără tutun, alcool și droguri 4. Înființarea unor centre de zi pentru prevenire, evaluare și consiliere antidrog, centre de asistență integrată a	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG DGASPC Alba ISJ Alba DSP Alba CPECA	nr. servicii finanțate nr. centre înființate nr. campanii de informare	2024-2028	Finanțări externe/ Programe operaționale, PNRR, Buget Local, Buget de stat

	adicțiilor, centre rezidențiale de tip comunitate terapeutică 5. Finanțarea serviciilor existente și înființarea de noi servicii pentru copii cu dizabilități, centre de recuperare și abilitare/reabilitare				
Prevenirea excluziunii şi marginalizării sociale a copiilor aflaţi în situaţii de vulnerabilitate și a tinerilor ieșiți din sistemul de protecție	1. Programe personalizate de consiliere şi suport pentru copii cu ambii părinți plecați la muncă în străinătate și pentru copii cu tulburări de comportament 2. Informare, asistenţă şi suport pentru familiile cu copii în vederea obţinerii unor drepturi şi beneficii sociale pentru depăşirea situaţiei de dificultate (alocaţie de susţinere, venit minim de inserție, masă la cantina de ajutor social, indemnizaţii, ajutoare de urgență, tichete pentru grădiniță, burse sociale, etc.) 4.Construirea unor locuințe de tranzit (de exemplu, apartamente sau case de tip familial etc.) accesibile pentru o perioadă determinată de timp, care să permită tinerilor, o adaptare mai ușoară la viața independentă.	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG DGASPC Alba ISJ Alba	nr. de ședințe de consiliere nr. locuințe	2024-2028	Finanțări externe/ Programe operaționale, PNRR, Buget Local, Buget de stat
Dezvoltarea şi diversificarea serviciilor sociale în vederea prevenirii instituționalizării persoanelor adulte	1. Menținerea și dezvoltarea serviciilor sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități, pe tipuri de handicap, inclusiv a centrelor de recuperare 2. Acordarea de servicii de îngrijire la domiciliu 3. Înființarea unui centru de criză/respiro	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG DGASPC Alba AJOFM Alba	nr. servicii finanțate nr. beneficiari de servicii de îngrijire la domiciliu nr. centre înființate nr. beneficiari de indemnizații/asistent personal	2024-2028	Finanțări externe/Programe operaționale, PNRR, Buget Local, Buget de stat

cu dizabilităţi și susținerea dezinstituționalizării	care să asigure o intervenție flexibilă în funcție de necesitățile persoanei cu dizabilități 4.Creșterea capacității serviciilor de tip rezidențial, inclusiv a locuințelor protejate, pentru persoanele cu dizabilități grave, fără aparținători sau care sunt lipsiți de sprijinul familiei 5. Asigurarea beneficiilor sociale, conform prevederilor legale în vigoare persoanelor cu dizabilităţi, pe perioada de valabilitate a certificatului de încadrare în grad de handicap 6. Acordarea serviciilor de asistenţă medicală comunitară în vederea prevenirii agravării stării de sănătate a persoanei cu dizabilităţi, 7. Asigurarea accesului unui număr mai mare de beneficiari la terapii de recuperare gratuite sau subvenționate 8. Susţinerea încadrării pe piaţa muncii a persoanelor cu dizabilităţi prin programe de consiliere vocaţională şi integrare pe piaţa muncii a persoanelor cu dizabilităţi inclusiv prin înființarea de întreprinderi sociale, 9. Creșterea fondului de locuințe și a accesului persoanelor cu dizabilități la acestea		nr. locuințe atribuite persoanelor cu dizabilități		
Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale pentru persoanele	1. Incheierea de parteneriate cu instituţii, ONG-uri şi alţi factori responsabili care să aibă ca scop luarea de măsuri în regim de urgenţă pentru cazurile aflate	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG Spitalul de	nr. parteneriate încheiate nr. beneficiari de servicii de îngrijire la domiciliu nr. centre înființate	2024-2028	Finanțări externe/ Programe operaționale,

vârstnice care să asigure o îngrijire de lungă durată Asigurarea serviciilor în comunitate pentru persoanele vârstnice singure, dependente de ajutor	în situaţii de criză 2.Creșterea accesului la servicii de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice, în funcție de gradul de dependență și organizarea telefonului vârstnicului 3. Finanțarea unor măsuri de adaptare a locuințelor persoanelor vârstnice în scopul prevenirii instituționalizării, inclusiv achiziționarea de echipamente asistive la recomandarea specialiștilor 4.Înființarea/dezvoltarea de centre respiro, centre de zi pentru persoane vârstnice 5.Asigurarea și elaborarea unor programe de instruire a îngrijitorilor informali 6. Asigurarea drepturilor salariale pentru îngrijitorii informali la domiciliu (membru al familiei, rudă sau orice altă persoană, care asigură îngrijirea personală) 7. Creșterea accesului la servicii rezidențiale pentru vârstnici, inclusiv locuințe protejate	Urgență Alba	nr. îngrijitori informali nr. locuri în centre rezidențiale		PNRR, Buget Local, Buget de stat
O2.Dezvoltarea şi finanțarea serviciilor sociale pentru alte grupuri vulnerabile, după caz: persoane cu adicții de substanțe, victime ale violenței domestice, ale traficului de persoane, persoane fără adăpost/persoane liberate, persoane cu boli incurabile în stadii avansate și progresive, imigranți					
Sprijinirea pentru depășirea situațiilor de criză și integrarea socială a persoanelor adulte	1.Identificarea și localizarea persoanelor fără adăpost 2. Asigurarea serviciilor sociale pentru persoanele fără adăpost în cadrul Adăpostului de noapte	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG Poliția Locală	nr. persoane fără adăpost nr. locuri finanțate în centre	2024-2028	Finanțări externe/ Programe operaționale, PNRR,

fără adăpost și a persoanelor liberate	3. Înființarea unui centru de asistență integrată a adicțiilor 4. Creșterea accesului la locuințe sociale cu chirie redusă și în cămine pentru cei care au împlinit vârsta de pensionare 5. Demersuri pentru reintegrarea persoanelor fără adăpost în comunitățile din care provin 6. Înființarea unei băi municipale 7. Înființarea unui centru de zi pentru imigranți				Buget Local, Buget de stat
Sprijin pentru dezvoltarea în comunitate a serviciilor destinate persoanelor cu boli incurabile în stadii avansate și progresive	1.Încadrarea de personal specializat care să asigure servicii medico-sociale de îngrijire la domiciliu persoanelor aflate în stadii terminale de boală 2. Asigurarea accesului la servicii de îngrijire paliativă gratuite sau subvenționate, prin furnizori privați/publici	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG Spitalul Județean de Urgență Medici de familie	nr. personal specializat nr. locuri finanțate servicii îngrijire paliativă	2024-2028	Finanțări externe/ Programe operaționale, PNRR, Buget Local, Buget de stat
Dezvoltarea capacității instituționale de a instrumenta situațiile persoanelor cu probleme de sănătate mintală	1. Colaborarea cu instituții de sănătate și medici de familie și elaborarea de proceduri pentru identificarea și monitorizarea persoanelor cu probleme de sănătate mintală 2. Finanțarea/înființarea serviciilor de tip centre de zi, locuințe protejate, centre respiro	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG Spitalul Județean de Urgență Laborator de sănătate mintală Medici de familie	nr. parteneriate încheiate nr. servicii înființate		

		DGASPC Alba			
Prevenirea și combaterea formelor de violență domestică și sprijinirea victimelor violenței și a victimelor traficului de persoane	1. Întărirea relațiilor de colaborare cu instituțiile de la nivel local cu atribuții în domeniul protecției drepturilor victimelor violenței domestice și a victimelor traficului de persoane 2. Mediatizarea în presă a serviciilor oferite victimelor violenței domestice la nivel local 3. Diversificarea serviciilor acordate victimelor violenței domestice și perfecționarea personalului cu atribuții în domeniu	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG Poliția Municipiului Spitalul Județean de Urgență Judecătoria Alba	nr. parteneriate încheiate nr. apariții în presă nr. persoane participante la cursuri de perfecționare		Finanțări externe/ Programe operaționale, PNRR, Buget Local, Buget de stat
Prevenirea și combaterea sărăciei și a excluziunii sociale Creșterea accesului la locuințe adecvate pentru toate categoriile de persoane, în special tineri și alte grupuri vulnerabile, precum și pentru persoanele care locuiesc în	1. Implementarea de programe de acțiune comunitară pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale 2.Dezvoltarea de servicii sociale acordate în sistem integrat cu alte servicii de interes general destinate persoanelor adulte(servicii de asistență comunitară, servicii de intervenţie în stradă, centre de suport pentru situaţii de urgenţă/de criză, etc) 3. Creșterea fondului de locuințe publice pentru grupurile vulnerabile 4. Creșterea numărului de locuințe sociale, inclusiv locuințe sociale adaptate pentru persoanele dependente	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG	nr. servicii înființate nr. locuințe din fondul locativ nr. locuințe sociale nr. locuințe sociale adaptate persoanelor dependente	2024-2028	Finanțări externe/ Programe operaționale, PNRR, Buget Local, Buget de stat

așezări informale					
Integrarea în comunitate a imigranților stabiliți temporar pe raza municipiului	Asigurarea accesului la cursuri de limba română pentru imigranți Informare și consiliere în vederea cuprinderii în sistemul educațional de masă a copiilor și tinerilor imigranți Identificarea și stabilirea de relații cu alte organizații publice și private din comunitate care derulează activități sau proiecte în sprijinul acestor persoane	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ISJ Alba Serviciul pentru Imigrări Alba ONG	nr. imigranți participanți la cursuri de limba română nr. imigranți cuprinși în sistemul de educație	2024-2028	Finanțări externe/ Programe operaționale, PNRR, Buget Local, Buget de stat
O3. Dezvoltarea capacităţii instituţionale pentru a oferi sprijinul social adecvat şi adaptat nevoilor sociale existente la nivel local					
Asigurarea continuității serviciilor sociale bazate pe nevoile persoanelor aflate în dificultate	Contractarea de servicii sociale prin furnizori privaţi acreditaţi Dezvoltarea serviciilor sociale în administrarea DAS	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG	nr. contracte încheiate cu furnizori privați nr. servicii sociale administrate de DAS Alba Iulia	2024-2028	Finanțări externe/ Programe operaționale, PNRR, Buget Local, Buget de stat

Alba Iulia,

Iniţiator
PRIMAR
GABRIEL CODRU PLEȘA

Avizat
SECRETAR GENERAL
MARCEL JELER